

The Baltic

GUIDE

PÅ SVENSKA

DIN
GRATISTIDNING
AUGUSTI 2008

**Matglädje på
Scandic Palace
Hotell**

**Tallinn Zoo
för hela familjen**

**Haapsalu med
alla sina museer**

**Nordöstra Estland
på väg uppåt**

**Porträttet:
Mart Siimann -
Estlands
OS-general**

EVENEMANGSTIPS

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /

Känn ditt grannland

Prenumerera på The Baltic Guide under ett år (12 nummer) till specialpris

269
SEK

Prenumerera via hemsidan

www.balticguide.ee

eller fyll i formuläret här.

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

namn.....

företag.....

adress.....

telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415, Tallinn

Spara Utrymme och Miljön

Pressa dina

ICKE PANTBARA BURKAR

för återvinning

Återvinning av aluminium kräver 95% mindre energi än vad det krävs för att tillverka ny

3. Easy Pull Can Crusher med behändig behållare som rymmer 48 pressade aluminium burkar

1. Single Can Crusher perfekt i hemmet, på stugan, i båten eller som present

2. Multi Can Crusher gör det enkelt att pressa mängder av burkar på kort tid

E-butik och info om försäljningsställen:

www.icm.ax

Vi levererar fraktfritt inom Europa

Can Crusher 1 och 2 säljs nu också på Eckerö Lines m/s Nordlandia!

ECKERÖ LINE

icm info@icm.ax
Tel: +358 (0)18 17772

Sommarpresenten alla vill ha!
För anställda, kunder eller vänner

34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45

Damskor och stövlar. Handväskor som harmonierar med skorna.

Storlekar 34-45

-20% ... -70%

M + L + XL
VIVIAN VAU
kingasalong

Må - fr 11 - 19 www.vivianvau.ee Lö-Sö 12-16

Rataskaevu 2, Tallinn Tel. +372 641 6440

Bästa brandysorter till bästa pris!

CAT LLOYD VAGABOND ECCO BRONX JANITA BLEND ESPRIT

ABC
extra

ABC Extra - affären i city erbjuder kända märkesvaror till ytterst förmånliga priser.

Tartu mnt. 35, Tallinn
Öppet Må-Fr 10-19,
Lö 10-17, Sö 10-16

Ta med kupongen till affären och du får ytterligare **15%** rabatt!

Erbjudandet gäller t o m den 30.08.2008

1921

+372 640 8921

TALLINK TAKSO

www.tallinktakso.ee

TALLINK EXTRA

Stockholm - Tallinn 1.07 - 31.08.2008

Renault Carte Noire Extra

100 cl 40%

369,00 SEK

ord. pris 440,50 SEK

627,30 EEK

ord. pris 748,90 EEK

Pris i land 670,00 SEK

Havana Club Anejo Blanco

100 CL 37,5%

147,00 SEK

ord. pris 177,50 SEK

249,90 EEK

ord. pris 301,80 EEK

Pris i land 327,14 SEK

Havana Club 7 YO

100 CL 40%

262,00 SEK

ord. pris 312,00 SEK

445,40 EEK

ord. pris 530,40 EEK

Pris i land 470,00 SEK

Jacob's Creek Riesling

75 CL

49,00 SEK

ord. pris 58,00 SEK

83,30 EEK

ord. pris 98,60 EEK

Pris i land 70,00 SEK

Jacob's Creek Merlot

75 CL

49,00 SEK

ord. pris 58,00 SEK

83,30 EEK

ord. pris 98,60 EEK

Pris i land 73,00 SEK

The Famous Grouse Malt Whisky 12 YO

100 CL 40%

299,00 SEK

ord. pris 358,00 SEK

508,30 EEK

ord. pris 608,60 EEK

Pris i land 477,14 SEK

The Famous Grouse Gold Reserve 12 YO

100 CL 40%

289,00 SEK

ord. pris 348,50 SEK

491,30 EEK

ord. pris 592,50 EEK

Martini Rosso/ Martini Bianco/ Martini Extra Dry

100 CL 15%

72,50 SEK

ord. pris 87,50 SEK

123,30 EEK

ord. pris 148,80 EEK

Pris i land 118,66 SEK

Casillero del Diablo Shiraz

75 CL

49,00 SEK

ord. pris 58,00 SEK

83,30 EEK

ord. pris 98,60 EEK

The Famous Grouse

100 CL 40%

183,00 SEK

ord. pris 216,00 SEK

311,10 EEK

ord. pris 367,20 EEK

Pris i land 384,28 SEK

The Famous Grouse Black

100 CL 40%

209,00 SEK

ord. pris 248,50 SEK

355,30 EEK

ord. pris 422,50 EEK

Pris i land 299,00 SEK

Baileys Original Irish Cream/ Baileys Creme Caramel/ Baileys Mint Chocolate

100 CL 17%

152,00 SEK

ord. pris 183,00 SEK

258,40 EEK

ord. pris 311,10 EEK

Pris i land 284,28 SEK

Vina Maipo Chardonnay BIB

300 CL

119,50 SEK

ord. pris 138,00 SEK

203,20 EEK

ord. pris 234,60 EEK

Pris i land 178,00 SEK

Vina Maipo Cabernet Sauvignon BIB

300 CL

119,50 SEK

ord. pris 138,00 SEK

203,20 EEK

ord. pris 234,60 EEK

Pris i land 188,00 SEK

Beefeater Gin

100 CL 47%

169,00 SEK

ord. pris 199,00 SEK

287,30 EEK

ord. pris 338,30 EEK

Pris i land 350,00 SEK

Hardys Nottage Hill Chardonnay Sparkling

75 CL

60,00 SEK

ord. pris 70,00 SEK

102,00 EEK

ord. pris 119,00 EEK

Pris i land 96,00 SEK

Foster's 4,5%/ Lapin Kultu IVA 5,2% 2 lador

2 x 24 x 33 cl

198,00 SEK

ord. pris 278,00 SEK

336,60 EEK

ord. pris 472,60 EEK

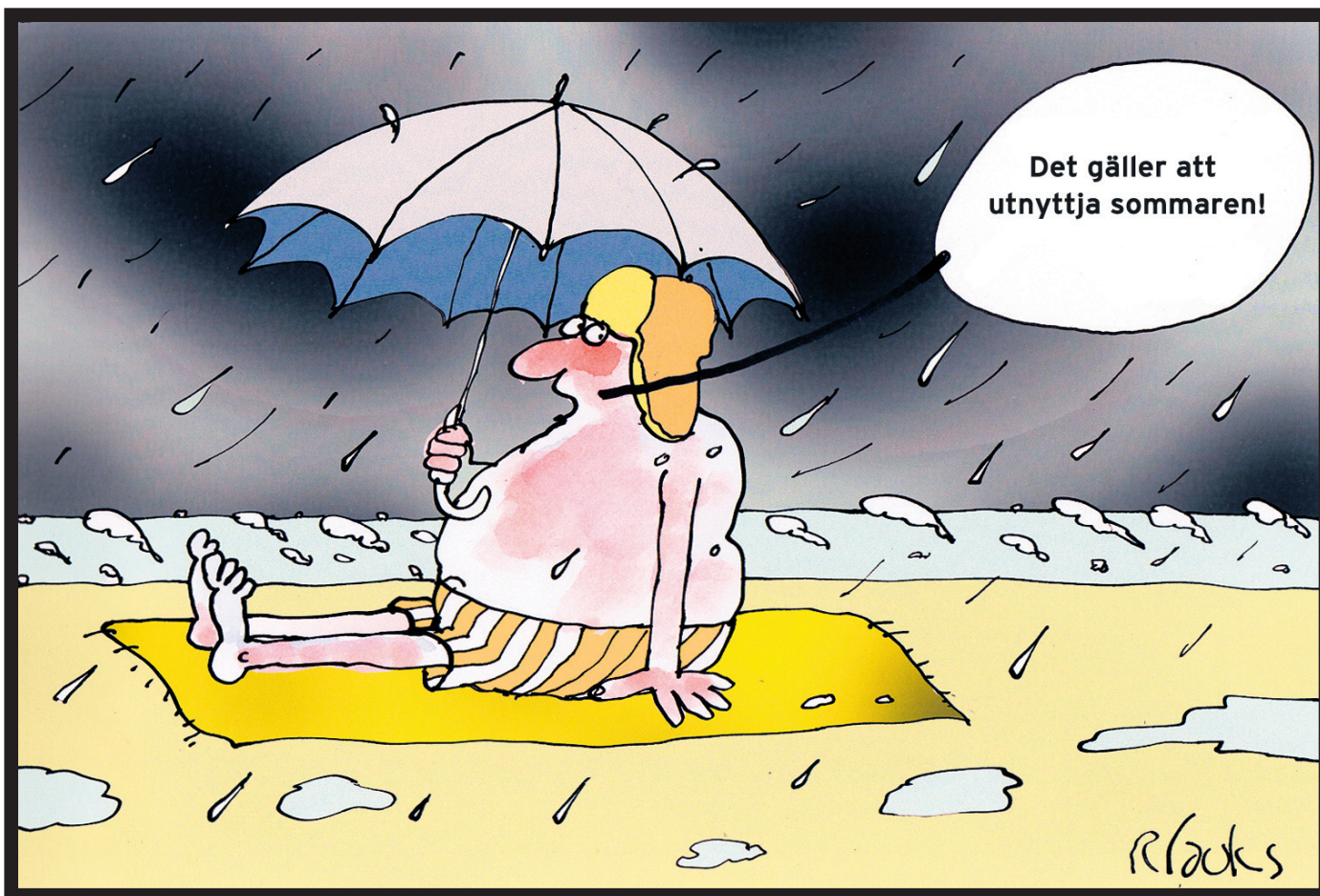
I bästa OS-anda

augusti är vi alla fastnaglade vid tv-skärmarna för att följa OS i Peking. I Estland hejar man självklart på sitt eget land. Man ställer upp med en större delegation än någonsin, däribland ett antal medaljhopp. Sammanlagt har Estland tagit hem 72 OS-medaljer sedan det första deltagandet i Antwerpen 1920. Medaljerna vittnar om Estlands kämparanda, inte bara bland idrottare men även bland gemene man. Ett bra exempel är skolungdomarna. Under våren framkom att estniska elever tillhörde världseliten i naturvetenskapliga ämnen. För inte så länge sedan gick Estland segrande ur tv-programmet Körslagets internationella tävling i Österrike. För tillfället brottas landet med ekonomiska svårigheter, men inte kan man hänga läpp för en sådan bagatell! Inte om man jämför med ett av historiens mest spektakulära konststycken – den sjungande revolutionen som inleddes för precis tjugo år – och som lade grunden till den återupprättade självständigheten. Då kunde man med rätta tala om en ekonomisk kris, nu rör det sig om skönhetsingrepp. Då gällde det att resa sig upp som på en idrottsarena och vinna för att överhuvudtaget överleva! Låter det som "hurra vad vi är bra" och självgodhet? Nåja, visst kan ester vara aningen stöddiga men detta beror snarare på dold osäkerhet.

Plötsligt börjar sommaren ta slut när september närmar sig, men inte kan man väl bli nedslagen av det. Njut istället här och nu av den olympiska sommarmånaden augusti. När du lämnat tv-skärmen till fördel för en resa till Estland kan du denna månad uppleva staden Haapsalu med intressanta museer för hela familjen, eller Pärnu, den eviga kurorten. Du kan läsa mer om Estlands OS-general Mart Siimann och återuppleva den sjungande revolutionen. Vi har även dristat oss att ta dig till östra Estland och Narva-Jõesuu, en gång i tiden St: Petersburgs societets favorit, idag i förfall men med tecken på återhämtning. Även här finns en kämparanda!

Välkommen till Estland
Toomas Käbin
chefredaktör

kolumn

Barnen som förenande kraft

Vår önskan att tänka efter kring saker och ting är utmärkande för människosläktet. Detta oavsett om tankarna far iväg när man ligger på en klippa i svenska skärgården eller om de föds i en stuga i de härliga estniska skogar, där jag befinner mig i skrivande stund. På senare tid har jag upptäckt att jag börjat filosofera över livet och den rätta miljön ger inspiration.

Jag tittar ut genom fönstret på den regniga skogen. Jag hör hur barnen leker i rummet intill och jag skriver just för mina och andras barn. Så sent som idag avslutade jag en sagoberättelse. Detta för än en gång

tankarna till det som förenar oss alla – barnen!! Vår önskan är att uppfostra dem till skötsamma och hjärtliga människor som en vacker dag, när de är vuxna ger sig iväg till fjärran länder där de måste kommunicera med varandra. Hoppas att de då har lärt sig ömsesidig respekt för varandra!

På tal om barnböcker kan man inte kringgå det faktum på vilket sätt och hur pass tidigt omgivningen påverkar dem. Jag tänker ofta på detta när jag vill stänga av teven inför barnen, speciellt då man visar tecknade filmer fyllda av aggressivitet. Eller när jag letar efter barnböcker som berättar om en snäll värld utan våld!

Ibland får man en känsla av att vi har börjat behandla våra barn på ett nonchalant sätt. Det gäller såväl dem som skriver, producerar filmer eller läser för barn. Det verkar som om dessa människor inte har tid att fördjupa sig i sådant som barnen behö-

ver, vad de klarar av, vad de förstår respektive inte förstår. Det som leder oss att bli bättre respektive sämre människor. Det är väsentligt att man ägnar sig åt barnen – det är här framtiden för dem skapas.

Oavsett om vi befinner oss i Sverige, Estland eller någon annanstans får vi inte underskatta våra barn och vi måste göra skillnad mellan att höra dem och att lyssna på dem. På så sätt lär vi oss att urskilja samt att förhålla oss med ansvars känsla gentemot de små. Vår målsättning måste vara att uppfostra barnen, oavsett land, till människor som tar ansvar. Om vi tagit hand om barnen behöver vi ej heller oroa oss över att de begår större misstag!

Piia Ausman
Haus Galerii, VD
barnboksförfattare

AUGUSTI 2008

The Baltic Guide på svenska

Verkställande direktör: Jane Konga

Chefredaktör: Toomas Käbin

Design: Merle Jaansoo, Andres Rõhu

Fotograf: Kristi Reimets

Medverkande: Liina Kümnik, Tomas Alexandersson

Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,
fax +372 6 117 761

e-post: balticguide@balticguide.ee

Reklamavdelning:

Marknadsföringschef: Tarmo Hallik,
tfn. +372 6 117 769

Projektchef:
Marko Vuks, tfn. +372 6 117 768

Annonpris

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (18%)	

Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

Material:

Färdigmaterial i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

Informationsöverföring: CD, DVD

Upplaga: 15 000-25 000 st.

Tryck: AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, M/S Romantika.
Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Frihamnsterminalen i Stockholm.
Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagõ (Hiiumaa).
EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)

Omslag

Foto: Kristi Reimets
Modell: Sandhra - Mirella
Kläder: Müürigalerii,
Maire Valdmas kollektion

Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.

TROIKA
RYSK RESTAURANG

самовар
samovar
samovar

шапка монаха
tsarmössa
the czar cap

деревянные ложки
målade träskedar
wooden spoons

ушанка
rysk vintermössa
fur hat

гармошка
dragspel
accordion

водка
rysk vodka
vodka

балалайка
balalaika
balalaika

икра
kaviar
caviar

матрешка
rysk docka
matrioshka

подсолнух
solros
sunflower

баранки
rysk kringla
barankas

берёза
björk
birch

медведь
björn
bear

— Tallinn, Raekoja plats 15, www.troika.ee —
Tfn. +372 627 6245

VAPIANO®

PASTA
PIZZA
BAR

ÖPPET VARJE DAG
10-24

Pizza
prosciutto
e funghi

Skinka, svamp,
tomater, mozzarella

på cirka
6 minuter

Hobujaama 10, Tallinn Tel. +372 682 9010 www.vapiano.ee

FRANKFURT • WIEN • WASHINGTON • BUDAPEST • STOCKHOLM • MÜNCHEN
BERLIN • ANTWERPEN • BONN • BREMEN • DÜSSELDORF • DRESDEN • ESSEN
HAMBURG • KÖLN • STUTTART • HAAG • ISTANBUL • ZÜRICH • LONDON

PEPPERSACK Grillhaus Daube

Matupplevelser under gotiska valv
mitt i gamla stan i Tallinn

Restaurang Peppersack

Mysig restaurang i medeltida stil med matupplevelser och kvalitetsviner till skenet av levande ljus. Fredag- och lördagkvällar medeltida fäktningstävlingar! Öppet må-lö 8-24, sö 10-23
Tel. +372 6 466 800
Fax +372 6 440 947

Kolme Konna Grill
- De Tre Grodornas Grill

Kom och njut av kockarnas kokkonst – smakliga stekar, wok och mycket annat som tillagas inför dina ögon! Öppet dagligen 12-23
Tel. +372 6 466 900

Kohvik Elsebet
- Kaffe Elsebet

Ungsfärska konditorivaror, piroger och bakverk redan klockan åtta på morgonen. Öppet må-lö 8-18, sö 10-18
Tel. +372 6 466 998

Restaurang Peppersack
må-lö 8-24, sö 10-23

Viru 2 / Vanaturu 6,
Tallinn
Tel: +372 6 466 800
Fax: +372 6440 947
peppersack@peppersack.ee
www.peppersack.ee

Grillhaus Daube

Populär grill-restaurang i gamla stan i Tallinn, enbart 200 m från rådhusstorget. Stora portioner, vänlig betjäning och välkomnande miljö vid brasan. På hörnet av Harju- och Rütligatorna. Lätt att nå med bil. Öppet varje dag 12-23

Restaurang Grillhaus Daube
12.00-23.00

Rütli 11, Tallinn
Puh. +372 6 455 531
Fax +372 6 455 532
daube@daube.ee
www.daube.ee

Välkomna!

FÖR ÄLSKARE AV GOD MAT
OCH HÄRLIG SÖMN!

Meriton Hotels

Meriton

Grand Hotel Tallinn

164 rum, konferens- och bankettsalar, bröllopsmottagningar, restaurang och café, sommarterrass, bastu och bubbelbad, kasino, massage, skönhetssalong och yogarum.

Meriton

Old Town Hotel

41 rum, café, sommarterrass, festlokaler, bröllopsmottagningar.

Meriton

Conference & Spa Hotel
INVIGS 2009

301 rum, 2 restauranger, café, konferens- och bankettsalar, bröllopsmottagningar, wellness-spa, skönhetssalong, gym.

Meriton

Grand Hotel Tallinn

Meriton

Old Town Hotel

Meriton

Conference & Spa Hotel
AVTÅN 2009

Tlf: +372 66 77 111
www.meritonhotels.com

Taanlinna Hotel

Litet och mysigt hotell med vinkällare i gamla stan. Känn Dig som hemma! Personlig service med varje gäst i centrum!

Utmärkt restaurang, goda viner, bastu, sommarterrass, bra läge, gratisparkering, BÄSTA PRISER!

VÄLKOMMEN TILL
TAANILINNA HOTEL!

Adress: Uus 6, 10111 Tallinn

Tfn: + 372 6 406 700,

Fax: + 372 6 464 306

E-mail: info@taanlinna.ee

www.taanlinna.ee

Detta talar man om...

Bladet ur munnen

Estlands president Toomas Henrik Ilves tog nyligen bladet ur munnen vid de finsk-ugriska folkens konferens i den autonoma Marirepubliken i Ryssland. När Ilves talade om frihet och demokrati fick han ordentligt munhugg av ordföranden för det ryska parlamentets utrikesutskott. Utrikesutskottets ordförande kritiserade därefter Estland i skarpa ordalag, med resultat att Ilves lämnade salen med starkt bifall från de närvarande.

Presidentmöte

Estlands president Toomas Hendrik Ilves träffade sin ryske kollega Medvedev under de finsk-ugriska folkens konferens i den autonoma Marirepubliken i Ryssland. Mötet var informellt och man diskuterade gränsvärdet mellan Estland och Ryssland, ekonomiskt samarbete, miljöfrågor och infrastrukturprojekt. De officiella förbindelserna mellan Estland och Ryssland är minst sagt kyliga.

Statybråk

Det så kallade Frihetsmonumentet i Tallinn som enligt planerna skall stå på plats i november tycks bli försenat. Monumentet är tillägnat dem som stred för Estlands självständighet 1918 och debatten kring monumentet har pågått lika länge. Monumentet uppförs intill Frihetstorget i Tallinn. I samband med arbetena har man hamnat mitt i arkeologiska fynd vilket försenat det hela. Samtidigt har Försvarsministeriet som står för monumentet hamnat i konflikt med Tallinns stad som beviljar byggtillstånd. Frågan är även ideologiskt betingad. Försvarsministern tillhör det konservativa Fosterlandsförbundet som ivrar för monumentet medan stadsförvaltningen sällar sig till monumentmotståndarna eftersom deras väljarkår till stor del utgörs av ryssar.

Enhetlig alkoholförsäljning

Vågorna har gått höga vad gäller försäljnings-tillstånd för alkohol i Estland. Kommunerna har hittills själv fått bestämma vilka tider på dygnet försäljning får ske. Numera gäller enhetliga regler över hela landet. Alkohol får säljas mellan klockan 10-22, veckans alla dagar.

Färre trafikolyckor

Antalet trafikolyckor minskade under första halvåret i år från 1630 förra året till 1176, den lägsta siffran på fem år. Antalet omkomna minskade under samma period från 95 till 65. I jämförelse med Sverige är dock antalet trafikolyckor, skadade och omkomna mycket högre. Förklaringen ligger bakom den dåliga trafikskulturen.

Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

Skriv till: balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxes på +372 6 117 761.

Turistnyheter

✓ Fler väljer Estonian Air

Estonian Air transporterade närmre 375 000 passagerare under årets sex första månader, detta är en ökning med 13,3 % i jämförelse med förra året. Man har samtidigt ökat sin marknadsandel på Tallinns flygplats från 41 till 42 procent.

✓ Tallink - ännu en jättefärja

Tallink har tagit i bruk ännu en supermodern jättefärja, Baltic Princess, som satts in på rutten Tallinn-Helsingfors. Baltic Princess rymmer 2800 passagerare, har tusen hytter och är ett veritabelt underhållningstempel med matställen, relaxavdelning, underhållning och konferensavdelning.

✓ Fler kryssningsfartyg

Tallinn blir allt populärare som kryssningsdestination för kryssningsfartyg. I fjol lade 274 fartyg till med sammanlagt 295 000 gäster. I år räknar man med över 300 fartyg och 370 000 gäster. Prognoserna är även optimistiska för 2009. Då expanderar hamnen i S:t Petersburg, vilket innebär att många av fartygen på väg till eller ifrån S:t Petersburg även lägger till i Tallinn.

✓ Sista chansen ta tåget till S:t Petersburg

Tågtrafiken Tallinn-S:t Petersburg läggs ner i september. Estniska GoRail som upprätthåller trafiken säger att konkurrensen från bussbolagen är alltför stor och att beläggningen är för låg. Från och med september finns bara en tågförbindelse kvar till Ryssland, den mellan Tallinn och Moskva.

✓ Momsprotest

Estlands turistindustri vädjar till myndigheterna att slippa ifrån den aviserade momshöjningen från nuvarande fem till arton procent, den gängse momssatsen i Estland. Från turistnäringen görs gällande att de flesta EU-länderna tillämpar en lägre

momssats för hotell och restauranger samt att Estland med nu rådande ekonomiska nedgång inte kan avvara ytterligare förluster eftersom den ökade momsen skulle leda till försämrade konkurrenskraft.

✓ Uppåt för turismen

Trots allmänt negativa prognoser ökade antalet hotellgäster i maj i Estland med hela 12 % i jämförelse med förra året och uppgick till 222 000. Av dessa utgjorde utlänningar två tredjedelar. De största ökningstalen visade turister från Finland, Tyskland, Lettland, Litauen, Ryssland och Polen, däremot minskade antalet hotellgäster från Sverige, Norge och Storbritannien.

Antalet hotell och övernattningsställen i Estland uppgår till 807, med 17 400 rum och 38 100 bäddar. Den genomsnittliga beläggningen i maj var 46 %. Rumspriset i snitt ligger på 690 EEK i Tallinn, på mindre orter klarar man sig på EEK 279.

Enligt World Economic Forum är Estland världens 26:e attraktivaste turistdestination. Första platsen innehas av Schweiz som följs av Österrike, Tyskland, Australien och Spanien.

✓ Pädaste herrgård i ny skrud

Pädaste herrgård på ön Muhu har renoverats och tar emot gästerna i ny prakt. Herrgården är sedan många år tillbaka ett av Estlands attraktivaste hotell. Inkvartering har hittills skett i flyglar. Nu har även mangårdsbyggnaden renoverats i en härligt eklektisk stil.

✓ Tallinns nya paradplats

Vabaduse väljak eller Frihetstorget i dess nuvarande form tillkom på tjuo- och trettio-talet. Nu görs torget om från trist parkeringsplats till ett angenämt fotgängarområde. I samband med att garage byggs underjord har arkeologer gjort massor av intressanta fynd med allt från ringmurar, torn och skelett. Intill torget håller man på att resa det omtalade Frihetsmonumentet. Torget kommer att stå klart mot slutet av 2009.

www.saaremaa vodka.ee

Kombur Leo Bernfeldt

Full of Saaremaa spirit

Saaremaa VODKA

restaurang

Rätt och slätt en bra köttrestaurang

TEXT OCH FOTO: JANE KONGA

Här följer goda nyheter för alla köttälskare! Steak-house Liivi, som är populärt bland svenska Tallinnbesökare, har öppnat ytterligare en restaurang nära passagerarhamnen.

Köttrestaurangen Steak-house Liivi är välkänt för många Tallinnbesökare sedan många år. Man finns i samma byggnad som Tallinns huvudpostkontor. Den nya restaurangen ligger nära intill mellan Viru Centrum och hamnen, i en gammal kalkstensbyggnad från 1875.

Vid renoveringen av byggnaden har man bevarat gamla detaljer, i fonden finns en underbar kalkstensvägg. Arkitekten har mycket skickligt kombinerat denna med trä, vackra bruna färger och linnedukar på borden. Från fönstren ser man gamla stan på behörigt avstånd. På Steak-house Liivi är allt stiligt men inte uppstyltat.

Det bästa med Steak-house Liivi är trots allt maten. Så som namnet avslöjar handlar det om kött. En del av rätterna är så stora att man inte klarar en förrätt om man nu inte är vrålhungrig. Som gäst bestämmer man själv köttbitarnas storlek med start från 180 gram till hela 600 gram! Det bästa beviset för att kockarna är skickliga är att köttet serveras precis efter önskemål i fråga om stekning.

Steak-house Liivi är prisvärt. Samtliga förrätter kostar mindre än 100 EEK (60 SEK). En pepparbuff på 250 gram går på EEK 252 (ca SEK 150). Tillbehör såsom potatis och ris ingår. Bland förrätterna är den gräddiga svampsoppan en riktig

höjdare. Bakom "Satans hemlighet" på menyn döljer sig en förföriskt god oxinnerfilé med mögelost.

Även serveringen på restaurangen är angenäm. Personalen rådslår och presenterar menyn på ett kunnigt sätt, både vad gäller mat och dryck. Man behöver ej heller vänta länge på maten. En trevlig detalj är att det på menyn finns vinförslag till de olika rätterna och vinlistan är omfattande med såväl den gamla som den nya världens ädla drycker. ■

Var hittar man dem?

✓ **Steak-house Liivi**,
Mere pst 8A, Tallinn. Kartkod A2.

En del av den omfattande vinlistan på Steak-house Liivi.

Scandic Palace Hotell - klassiker med fantastiskt kök!

TEXT: TOOMAS KABIN, FOTO: SCANDIC PALACE HOTELL

Scandic Palace Hotell har varit en självklarhet i Tallinn alltsedan man slog upp portarna i mitten av trettio-talet. Sedan flera år tillhör man Scandickedjan med all den komfort som detta innebär.

Här serveras Tallinns bättre måltider.

Till frukost kan man njuta av en riklig buffé.

Nyligen bytte restaurangen på hotellet utseende. Stilen går i neofunktionalism. Här frodas de för Estland typiska strikta linjerna som för övrigt gör sig mycket väl i den ursprungliga funkisstilen från trettio-talet.

Tyvärr kommer ofta hotellrestauranger oförtjänt i skuggan av matställen på stan. Så är även fallet för restaurangen på Palace,

som torde vara en av Tallinns bästa. Chefskocken har gedigen utbildning med erfarenhet från bland annat Finland vilket lämnar klara märken efter sig i fråga om menyval och högre matlagningskonst. Kadi Saluoks, charmant VD för hotellet säger: "Vi följer Scandic-hotellens kampanjer och koncept. Menyn byts ut ungefär varannan månad, i augusti är mottot Grill & Chill!"

Som Grill & Chill antyder handlar det om à la carte-menyn i sommarvärmen. Lägg därtill en trerätters dagens rätt. I à la cartemenyn finns klassiker som Wienerschnitzel och Chateaubriand. Min var precis så mycket medium rear som jag bad servitrisen om! Det supermöra köttstycket serverades på en utmärkt grönsaks-rotfruktsbädd! Crunchy! Caesarsalla-

den som tillbehör var lagom stor och fräsch. Dessförinnan hade jag ätit en Toast Skagen, som tyvärr serverades med konserverade räkor. God, men inte riktigt som klassisk Toast Skagen. Mitt sällskap valde en Salade Niçoise som förrätt och klassisk bräckt laxfilé med grönsaker som huvudrätt. Som synes var rätterna förhållandevis traditionella, vilket även präglar menyn.

Restaurangen på Scandic Palace håller mycket hög standard i fråga om mat, inredning och servering och passar alldeles perfekt för affärluncher eller privata sittningar. Restaurangen är uppdelad

i mindre avdelningar, så att man även kan njuta av en romantisk middag på två man hand! Intill restaurangen finns ett separat rum som kan användas för konferenser eller för slutna middagssällskap. För övrigt har hotellet även en egen konferensavdelning.

Scandic driver även Rannahotell i Pärnu, Estlands mest legendariska strandhotell från 1937. ■

Var hittar man dem?

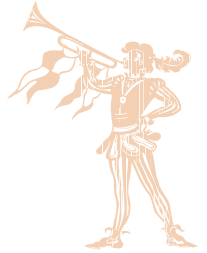
✓ **Scandic Palace Hotell**,
Mitt i centrala Tallinn, hörnet
Vabaduse väljak/Pärnu-gatan
Kartkod: J1

Mündi 3, gamla stan,
Tallinn
Öppet dagligen 12–24
Tfn. +372 6 412 456
reserve@turg.ee
www.turg.ee

Trevlig och mysig källarrestaurang i närheten av Tallinns rådhusplats. Vänlig betjäning. Internationell a la carte meny och riklig buffé, även till lunch. Varva ner och gör besöket hos oss till resans höjdpunkt! Välkommen!

Maikrahv
restoran

Restaurang Maikrahv
Internationellt kök med lokal kryddning.
Upplev smaksensationer i historisk miljö
vid rådhusorget i hjärtat av Tallinn.
Levande musik på helger.
Bordsreservation rekommenderas.

Öppet dagligen 12 - 24
Raekoja Plats 8, Tallinn
Tfn. +372 6 314 227
reserve@maikrahv.ee
www.maikrahv.ee

OUT NOW!

The Baltic Guide
English language edition

Plankfrukost

Består av mat,
öl (0.3 l), kaffe och juice.

FÖR
129EEK

Mot uppvisande av denna reklam: en gratis
snaps till plankfrukosten.
En snaps per person. Erbjudandet gäller till och med
31 augusti 2008.

**Mysig Western-atmosfär
och god mat!**

- På Virugatan, mitt i gamla stan i Tallinn.
- Trevlig betjäning.
- Öppet från tidig morgon till sen kväll.
- Sommarterrass.

Augusti erbjudande!

Ostfyllda kycklingbröst

FÖR
155EEK

Virugatan 6, intill rådhusorget, Tallinn, tfn. +372 627 2987. www.arizonasaloon.ee.

Bästa beachen i Estland

TEXT OCH FOTO: MIKKO VIRTÄ

Beachen i Pärnu är sommarens ställe att vara på. Vattnet är varmt tack vare de långgrunda stränderna och därför perfekt för hela familjen.

Pärnu lockar hela sommaren med sand, sol och strandaktiviteter. I sommar är utbudet större än någonsin. Badhyttorna har renoverats, dvs målats och fått nya lås, vilket gör det lättare att hitta rätt. Strandpromenaden lockar både varma sommardagar såväl som i kvällsskymningen. Stanna till i kiosk och njut av glass och förfriskningar. I sommar har ytterligare en terrass tillkommit, så

varför inte sitta ner och titta på alla flanörer.

Massor av aktiviteter för barnen

Barnen älskar strandfontänerna. Ingen vet ju exakt när de börjar spruta och detta höjer stämningen. För barnen finns en ny lekplats med gungor på stranden. De kan dessutom bli tatuerade – nåja, det handlar om tillfälliga tatueringar.

Fontänen tillhör barnen – ibland lockas även vuxna

Elefanten upptäcker sina nya omgivningar.

Det kan ibland vara nog så vanskligt att besöka en stad med småbarn. Uppriktigt sagt är Tallinns centrum inte alltid det bästa stället med tanke på aktiviteter för de minsta och de

lär väl inte vara så väldigt intresserade av gamla stans sevärdheter. Varför inte bege sig till Tallinns trevliga zoo? Det brukar uppskattas av alla åldrar och betraktas allmänt som mycket trevligt och intressant.

Pärnu

Om man skulle tröttna på (sol-)badandet kan man ta del av beachvolley eller varför inte försvinna in i massagetältet, också detta nytt! Det vill säga man kan verkligen koppla av efter simturen. Förresten så är Pärnu den enda stranden i Estland som erbjuder massage. Om man nu plötsligt skulle bli överfallen av hunger efter allt vilandet och alla aktiviteter så finns det ett stort urval av matställen. Ett av Estlands populäraste discon Sunset, givetvis på stranden, har nyligen genomgått en rejäl ansiktslyftning och fått en ny terrass med bordsbetjäning. ■

GUIDE FAKTA: Pärnu

■ Pärnu ligger vid bukten med samma namn. Det är Estlands fjärde största stad och landets populäraste sommarort med massor av hotell, restauranger, shopping, kultur och en fantastisk strand. Pärnu-floden flyter genom staden.

■ Pärnu fyller i år 170 som kurort och man håller hög internationell standard.

- Grundad: 1251
- Invånare: 43 436
- 130 km söder om Tallinn, 200 km norr om Riga
- 1.45 minuter från Tallinn med bil eller buss
- Nås sommartid med flyg från Arlanda.
- www.parnu.ee

Tallinn

Tallinns Zoo - de flesta trivs, människa som djur

TEXT: JUUSO STENFORS, FOTO: JAAK KADARIK / BG ARKIV

På Tallinns Zoo har djuren det bra. Barn såväl som vuxna trivs, förhoppningsvis även djuren. Zoo är lätt att nå med kollektivtrafiken.

Livet sjuder i tropikhuset.

Tallinns Zoo är stort och omfattar hela 87 hektar. Det mesta har tillkommit sedan den återupprättade självständigheten 1991 och man bygger hela tiden till och ut.

De flesta burarna är rymliga och nutidsenliga. På zoo kan man bekanta sig med över 1300 djurarter. De mest populära är katt-djuren så som lejon, sibirisk tiger,

snöleopard och flera andra. På zoo bor dessutom två stora afrikanska elefanthar.

Buffelhjorden är ytterligare en imponerande syn – djuren rör sig fritt på ett stort område, nästan som deras släktingar på de nordamerikanska stäpperna. Det finns även ett barnzoo med getter, kaniner och andra mindre djur, som

Var hittar man dem?

Tallinn Zoo

- ✓ Paldiski maantee 145, Tallinn.
- ✓ Trådbuss nr 6 intill Tallinna Kaubamaja (Tallinns varuhus). Buss 22 från Vabaduse väljak (Frihetstorget). Trådbuss nr 7 eller buss nr 21 från Balti jaam (Tallinns järnvägsstation). Stig av vid hållplatsen Zoo.
- ✓ Öppet 9-19.
- ✓ Entré: Vuxna EEK 90 (ca SEK 60), barn EEK 8 (ca SEK 5). Familjebiljett (två vuxna och två barn) EEK 134 (ca SEK 85). Även studentrabatter.

de mindre besökarna kan klappa och leka med.

Som besökare bör man räkna med långa promenader eftersom inhägnaderna är utspridda på ett relativt stort område. Om man besöker zoo med mindre barn bör man därför ha barnvagn med sig eller så kan man hyra kärror för barn och picknickkorgen! ■

På konferens i Pärnu

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: STRAND SPA & CONFERENCE HOTELL

Pärnu är en populär konferensort för bland annat internationella företag, halvvägs till Tallinn, halvvägs till Riga. Strand Spa & Conference Hotel är störst i stan.

Staden Pärnus myndigheter värnar om konferensturister. Sedan ett par år tillbaka finns en konferensbyrå för att koordinera besökarnas önskemål och för att lyfta fram Pärnu som konferensdestination. Ett tjugotal hotell

rån Novosti. Det har därefter gjorts om och renoverats och är idag ett funktionellt hotell som fokuserar på konferensturisten. Därutöver finns en mindre spa-avdelning, skönhetsalong och vill man förlusta sig kan man festa runt ordentligt på ett av Pärnus populäraste diskotek i huset.

Strand Spa & Conference Hotel har sammanlagt 10 mötesrum, det största – Jurmala-salen – rymmer 500 personer ifall man väljer teatersittning. Salen kan med fördel dessutom användas för utställningar och banketter. Förutom angränsade salar bör auditoriet med plats för 95 personer lyftas fram.

Under och efter konferenser dukas läckra anrättningar fram från hotellets kök, dvs man behöver inte spilla tid utanför huset under en intensiv konferensdag.

Hotellets gästström vetter mot havet. Lyxigast är Admiral Suite, därutöver finns ett antal olika kategorier, bland annat för familjer. En del ligger på två våningsplan vilket ger stor rymd och frihets känsla. Gemensamt är att alla rum håller hög standard.

Försäljningschefen Elo Kriiska, som verkligen personligen värnar om gästernas välbefinnande, betonar att man erbjuder konferens, logi, måltider, spa och avkoppling, allt under ett och samma tak.

Läs mer: www.strand.info

Efter en intensiv dag erbjuder hotellet restaurang, spa och disco.

deltar i projektet som koordineras av stadsförvaltningen. Pärnu har inte bara bra konferenshotell, det är dessutom en storslagen kurort med en välutvecklad infrastruktur, restauranger, hotell, shopping, fritids- och kulturaktiviteter. I år firar man 170 år som kurort. Pärnu nås sommartid med direktflyg från Arlanda. Bil från Tallinn tar mindre än två timmar.

Stadens största konferenshotell är Strand Spa & Conference Hotel med behagligt läge intill ett villaområde och vacker utsikt över havet. Byggnaden uppfördes på åttiotalet för den dåvarande sovjetiska nyhetsby-

Strand Spa & Conference Hotel har Pärnus största konferensanläggning.

EESTI KÄSITÖÖ

Centrum för främjande av Estniskt handarbete
Kodukäsitöö OÜ
tfn. +372 6 604 772
www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!

Hemslöjdsutställning i Estniska Hemslöjdsförbundets Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15
Hantverkshuset, Pikk tn.22
försäljning, utställningar, arbetsrummen
Viru Centret, Viru väljak 4/6

Den bästa presentaffären.
Lämpliga presenter, för trendiga ungdomar såväl som för damer och herrar som värdesätter klassisk stil.

Viru Centrum,
nedre botten Må - Fr 9 - 21
Kristiine Center,
nedre botten Må - Fr 10 - 21

Claire Boutique

HANSA LINA

Linneväv • bastutillbehör • frottétyger i linne • dukar • servetter och mycket annat.

Dunkri 1, Rådhusplatsen. Öppet dagligen 9 - 19

Hotellet ligger i centrum av Kuressaare.
Adressen är Torn 12, Kuressaare, Estland.

arabella
HOTELL RESTORAN

+372 45 55 885
+372 53 422 343
hotell@arabella.ee

www.arabella.ee

Haapsalu - sommarstad i augusti

TEXT: TOOMAS KÄBIN; FOTO: KRISTI REIMETS, JOHANNES ARRO, EDGAR TAMMUS, EVALD OKAS-MUSEUM

Haapsalu för tankarna till Roslagen, Östhammar och Öregrund. I augusti har sommaren nått sin mognad, tempot är något långsammare och förnuftigare än kring midsommar. Haapsalu passar då utmärkt.

Haapsalu är den romantiska staden där livet levs i ett lugnt tempo. Turistchefen Anneli Haabu lyfter fram Haapsalu som ett kulturcentrum med utställningar och museer. "Hit kommer många konstnärer, författare och kulturpersonligheter för att finna inspiration," säger hon.

Som inramning har man en romantisk småstadskärna som karaktäriseras av låga trähus omgivna av och inbäddade i lum-

miga trädgårdar. Tiden tycks stå still. Staden omges av vatten på tre sidor. De långgrunda stränderna gör att vattnet blir varmt. Här finns gyttja, som gjort staden till en välkänd kurort. ■

Hur hittar man till Haapsalu?

- ✓ 100 km från Tallinn
- ✓ Med bil ca 1 tim 30 minuter
- ✓ Med buss ca 1 tim 45 minuter, hög turtäthet
- ✓ www.haapsalu.ee, www.westest.ee

✓ **Biskopsborgen** i romansk-gotisk stil från 1228 är Haapsalus största attraktion. Borgen var på samma gång kyrka och befästningsanläggning av imponerande mått. Den har nyligen genomgått en renovering. En stor lekplats för barnen har tillkommit, scenen har förnyats, parkeringsplatsen byggts ut, belysningen förbättrats och murarna och vallgravarna renoverats förutom att skyltningen är ny. Borgen är tänkt som en aktiv mötesplats för folk, därför har man inrättat en verkstad.

I augusti varje år spelas teaterstycket "Den vita damens legend" på borggården. Detta sker i ljuset av fullmån. Enligt legenden uppenbarar sig då skuggan av en dam i ett av slottsönstren. Hon lär en gång i tiden ha murats in i borgens murar...

✓ **Kursalen** vid strandkanten uppfördes 1898 i bästa snickarglädje. En gång i tiden var det centrum för kurgäster och societetslivet. Tjajkovskij var en gärna ansedd gäst i Haapsalu, även den ryska tsarfamiljen kom hit. Perrongen på järnvägsstationen är den längsta i Estland och byggdes för att ta emot de höga gästerna.

✓ **Aibolands Museum och Läänemaa Museum.** Haapsalu är den svenskaste staden i Estland, en gång centrum för den estlandssvenska befolkningen och kulturen. Aibolands museum och Läänemaas museum ger en god inblick i det en gång i tiden levande svenska Estland.

✓ **Ungru** – en gång praktfullt slott, idag ruiner.

✓ **Epp Maria Kokamägis galleri.** Kokamägi är en av Estlands stora konstnärer med änglar som återkommande motiv. Se dem gärna som avbilder av Epp Maria! Motiven känns genast igen, Epp Marias handstil är karaktäristisk, men variationen är oändlig. Galleriet ligger vackert inrymt på Kalda-gatan 2.

✓ **Evald Okas-museum.** Okas, född 1915, är Estlands grand old man inom måleri. Han målar med stora penseldrag och rikliga färger. Ofta rör det sig om livsbejakande aktmålningar. På museet arrangeras regelbundet olika workshops, senast ett inom glaskonst med en av Estlands främsta glas-konstnärer Kai Koppel, för övrigt dotter till Evald Okas.

✓ **Ilons Sagoland** har givit staden ett lyft. Haapsalu kallar sig för övrigt för en barn- och ungdomsvänlig stad i enlighet med UNICEF:s rörelse med samma namn. Titeln förpliktar! Ilons Sagoland ligger på Kooli 5 oh byggs ständigt ut.

✓ **Järnvägmuseet.** Ligger inrymt i den nedlagda järnvägsstationen. Här finns Estlands längsta perrong som byggdes åt tsarfamiljen. Man kan bekanta sig med Estlands järnvägsstationer från 1870 – 1940 genom utställningen "Från Tallinn till Narva"

evenemangs

Rogivande Ösel i augusti

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: MEELIS REIMETS

Saaremaa är en pärla i augusti. Turistströmmarna har avtagit, man kan cykla eller köra runt på ön med en picknickkorg och bara njuta av stillheten och naturen.

Estlands äldsta kammarmusikfestival arrangeras i Kuressaare den 6–9 augusti.

Festivalen har under senare år fått en alltmer internationell prägel och konserter ges runt om i romantiska Kuressaares kyrkor, biskopsborgen, rådhuset och kammarsalar. Årets konserter

har sådana angenäma namn som Visioner, Fantasier, Slottsmusik och Exotiska promenader.

Efter konserterna kan man njuta av god mat på flera restauranger i Kuressaare och därefter låta sig bli omhändertagen på ett av Kuressaares förträffliga spa-anläggningar.

I augusti gör sig Kuressaare och Ösel alldeles förträffligt för golfspelare. Nya Saaremaa Golfklubb har kommit igång ordentligt och blivit mycket uppskattat.

Den 20 augusti lockar Kuresaare med en nattsångfest med start kl 21.00.

Skulle man tröttna på Ösel kan man ta färjan till Ventspils i Lettland, denna går augusti månad ut. Överfartstid 4 timmar.

■ Skyways och Estonian Air flyger Arlanda-Kuressaare fyra gånger i veckan. Täta bussförbindelser från Tallinn.

✓ Häftiga Pärnu i augusti

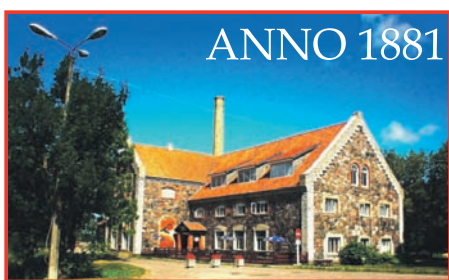
Om man har tråkigt i Pärnu får man skylla sig själv. Vad sägs om sådana udda saker som att måla porslin eller bygga sandslott på stranden. Gå in på turistbyrån eller titta på www.parnu.ee och välj precis det du är intresserad av. Den 9 augusti ägnas hälsan i Strandparken med råd om sunda levnadsvanor. Pärnu fyller i år 170 som kurort, passa därför på att förnygra dig genom något av stadens åtskilliga spa-anläggningar och rehab-centra. Den kulturintresserade kan välja mellan otaliga konserter. Trevligast kanske är de romantiska musikafnarna i Ammende Villas lummiga trädgård.

Skyways flyger Arlanda-Pärnu en gång i veckan till och med mitten av augusti. Täta bussförbindelser från Tallinn. 1 timme 45. minuter.

✓ Förståndiga Tartu i augusti

Tartu är tack vare universitet och den akademiska traditionen Estlands spetsfundigaste stad. Kulturlivet och aktiviteterna präglas alltid av en extra knorr och fines. I början av augusti kan man ta del av den nordisk-baltiska körmusikfestivalen med toppkör och dirigenter. Tartu är i augusti fortfarande aningen sömngigt, man väntar på första september och anstormningen av studenter. Sedan någon tid tillbaka kan Tartu skryta med ett förträffligt konferenscentrum. I Tartu finns trevliga hotell och restauranger. Några mattips är eleganta Volga, mysiga Studentkaféet intill universitetet, serveringarna vid rådhusplatsen och Püssirohukelder, en genuin krutkällare under Domberget.

Täta bussförbindelser från Tallinn, 2 timmar 20 minuter.

ANNO 1881

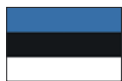
VIINAKÖÖK

19 tuba * suur saun * restoran
Legendaars restoranis on külluslik
Rootsi laud suviti iga päev kell 12-21

19 rum * stor bastu * restaurang
Stort smörgåsbord på den
legendariska restaurangen
dagligen hela sommaren mellan 12 – 21

19 rooms * big sauna * restaurant
In the legendary restaurant there is a
rich summertime buffet from 12 to 21

WWW.VIINAKOOK.COM
SALES@VIINAKOOK.COM

IGA PÄEV 12-21

SÖÖ NII PALJU KUI TAHAD!!!

1. SUPIBUFFET 50 eek / 3,20 eur
(Päeva supp, kuklid, jäävesi, kohv/tee ja küpsis)
2. SALATIBUFFET 50 eek / 3,20 eur
(Salatibuffet, kuklid, jäävesi, kohv/tee ja küpsis)
3. SALAT+PÄEVA PRAAD 110 eek / 7,05 eur
(Salatibuffet, päeva praad, kuklid, jäävesi, kohv/tee ja küpsis)
4. KOGU BUFFET 150 eek / 9,60 eur
(Salatibuffet, päeva supp, päeva praad, kuklid, jäävesi, kohv/tee ja küpsis)

DAGLIGEN 12-21

ÄT SÅ MYCKET DU ORKAR!!!

1. SOPPBUFFÉ 50 eek/3,20 eur
(Dagens soppa, bröd, isvatten, kaffe/te med småkaka)
2. SALLADSBUFFÉ 50 eek/ 3,20 eur
(Salladsbuffé, bröd, isvatten, kaffe/te med småkaka)
3. SALLAD+DAGENS RÄTT 110 eek/ 7,05 eur
(Salladsbuffé, dagens rätt, bröd, isvatten, kaffe/te med småkaka)
4. HELA BUFFÉN 150 eek/ 9,60 eur
(Salladsbuffé, dagens soppa, dagens rätt, bröd, isvatten, kaffe/te med småkaka)

EVERY DAY 12-21

EAT AS MUCH AS YOU LIKE!!!

1. SOUP BUFFET 50 eek / 3,20 eur
(Soup of the day, buns, icewater, coffee/tea, cookies)
2. SALAD BUFFET 50 eek / 3,20 eur
(Salad buffet, buns, icewater, coffee/tea, cookies)
3. SALAD+MAIN COURSE 110 eek / 7,05 eur
(Salad buffet, main course, buns, icewater, coffee/tea, cookies)
4. FULL BUFFET 150 eek / 9,60 eur
(Salad and soup, main course, buns, icewater, coffee/tea, cookies)

SÕPRUS
TAASTUSRAVIKESKUS
HEALTH REHABILITATION CENTRE

- Inkvartering • Restauranger
- Seminarier • Spa
- Skönhetsavdelning med
Spa Marines produktserie

Spa Sõprus

Eha 2, 80010 Pärnu • Tfn +372 445 0750 • Fax +372 445 0770
E-mail: soprus@soprus.ee, www.spahotelsoprus.com

Ekonominyheter

✓ Tallinkaktien faller

Trots ståtliga fartyg och en hygglig passagerarutveckling har Tallinks aktie dalat med cirka två tredjedelar från närmre 26 EEK till under mindre än 10 EEK de senaste 18 månaderna. Enligt analytiker kan nedgången kopplas till det allmänt dåliga börsläget i världen. Tallink har under de senaste sex åren investerat i sex stor färjor. Den senaste, Baltic Princess, gick på cirka 1,5 miljarder SEK och företaget är därför skuldtungt inte minst av räntebetalningar. Under hösten kan rederiet se fram emot tuffa förhandlingar med facket som kräver löneökningar på 50 procent.

✓ Färre tjänstebilar

I nu rådande budgetläge kommer estniska myndigheter att skära ner på bilförmåner. Preliminära beräkningar ger vid handen att besparingarna uppgår till hundratals miljoner kronor.

✓ Lönsamt odla råg

I takt med de stigande energipriserna ser man goda möjligheter att öka odlingen av råg i Estland eftersom arealer finns. Estlands energibolag Eesti Energia talar om en bioetanolfabrik i Narva och skall fatta beslut i frågan om ett år. För en sådan fabrik behövs cirka 300 000 ton råg per år, en femdubbling mot nuvarande produktion. Om projektet blir av vill bönderna ha garantier för avsättningen.

✓ Västlandet hänger på exporten

Enligt Estniska Konjunkturinstitutets senaste ekonomiska rapport hänger den framtida tillväxten på landets exportförmåga. Den inhemska efterfrågan som hittills varit drivande för den ekonomiska utvecklingen har avtagit, nu måste näringslivet ställa om sig och i stället rikta in sig på exportmarknader.

✓ Billigare fastigheter

Råkar man ha pengar på kontot torde tiden vara mogen för goda fastighetsförvärv i Tallinn. Priserna har sjunkit med cirka 30 % det senaste året. Prisfallet för bättre objekt med attraktivt läge har varit mindre.

✓ Zoo, botaniska trädgården och Kiek in de Kõk rustas upp

Tallinns zoo, botaniska trädgård och befästningstornet Kiek in de Kõk är några av stadens populäraste landmärken. Nu kommer dessa att samsas om drygt 40 miljoner SEK från EU. Zoo satsar på att förbättra elefanthuset, botaniska trädgården bygger ut sin kinesisk-japanska trädgård och Kiek in de Kõk förenas med Tallinns underjordiska gångar.

✓ Höstens element på sparläga

Tallinns Energibolag höjer sina tariffer med hela 37 % till hösten. Från och med augusti kostar en MWh 1208 EEK (SEK 725), att jämföras med 474 EEK (SEK 285 för två år sedan). Höjningarna som motiveras av höjda gas- och energipriser hålls under uppsikt av Estlands konkurrensverk.

✓ Pengar till innovation

Estlands Utvecklingsfond bistår det estniska företaget Smartpost i arbetet med att utveckla postboxar för expediering av postpaket. Förvisso finns liknande system i andra länder men Utvecklingsfonden ser likväl en potential för Smartpost.

✓ Järnvägen friställer

Estlands järnvägsbolag Eesti Raudtee friställer cirka 200 personer från drygt 2000 till 1850. Bakom detta ligger automatisering av driften samt en nedgång av godsvolymerna. Eesti Raudtee tillhandahåller ban- och signalsystem.

✓ Inflationsspöket

Konsumentprisindex steg med 11,4 procent under årets första kvartal, snabbast och mest steg livsmedelspriserna med hela 15,8 %, tjänster med 12,9 % och kapitalvaror med 6,5 %. Höjda bränslepriser förklarar till stor del prishöjningarna.

museum

Sjöfararnationen Estland

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Upptäck Estlands sjöfartshistoria på Estlands Sjöfartsmuseum med isbrytaren Suur Tõll och ubåten Lembitu från 1937.

Inte ens en gång Sverige skonades under vikingatiden från de stridslustna och vilda esterna som bland annat gjorde nedslag i Sigtuna och plundrade staden. Under senare sekel såg sig esterna plundrade av allehanda nationer, detta tack vare det attraktiva geografiska läget längs åtråvärda handelsvägar. Just det geografiska läget bidrog till att göra Estland till en utvecklad sjöfararnation, vilket även dåtidens sjökort vittnar om. I Estland fanns en utvecklad kustsjöfart fram till andra världskriget, därefter spärrades kusten hermetiskt av och den som hade gummiflotte eller luftmadrass ansågs som potentiell flyende. Under århundraden har givetvis massor av skepp förlit längs den estniska kusten. Stormar bär till del skuld men även krig.

På Estlands Sjöfartsmuseum får man en god inblick i landets sjöfartshistoria. Intressantast och störst är isbrytaren Suur Tõll och ubåten Lembit.

Suur Tõll på ca 4600 ton och 76 meters längd byggdes i Stettin och kom till hemmahamnen Tallinn 1914. Det var då världens modernaste isbrytare och hette Tzar Mihhail Fjodorovits. Under årens lopp har fartyget seglat under tsarrysk, finsk, estnisk och sovjetisk flagg och förutom isbrytare använts som krigsfartyg. 1941 och 1945 gick hon på minor men klarade sig. Nu ligger hon säkert för ankar i Tallinn. Suur Tõll är världens enda kvarvarande ångisbrytare.

En annan raritet är ubåten Lembit på 665 ton och 60 meters längd. En gång i tiden hade fartyget en besättning på 32 och var utrustad med Bofors kanoner. Fartyget byggdes i England och överlämnades till estniska marinen 1937 tillsammans med systerfartyget Kalev. Kalev och Lembit var mot slutet av trettioåret kronjuvelerna i Estlands lilla krigsflotta. Fartygen togs 1940 över av Sovjet, gick i pension 1979 och finns på museet sedan 1992. Lembit är världens äldsta ubåt och är i förvånansvärt bra skick.

Suur Tõll och Lembit ligger i den tidigare sjöflyghamnen.

Sjöflyghamnen som idag är mycket nedgången står inför en ansiktslyftning och ska stå klar 2011, året då Tallinn är en av Europas kulturhuvudstäder. I sjöflyghamnen finns en hangar från 1916. Den byggdes för att rymma ett sjöflygplan med 30 meters bredd. Inte nog med det, flygplanet skulle kunna vridas runt inne i hangaren. Byggnaden uppfördes av den danska firman Christiania & Nielsen och är unik i sitt slag tack vare de enorma bärande konstruktionerna. När renoveringen är klar har Tallinn ytterligare en mycket attraktiv sevärdhet.

Sjöfartsmuseets huvudbyggnad ligger på tre våningsplan i befästningstornet Tjocka Margareta. Tyvärr är de flesta texterna bara på estniska, men det finns en utmärkt A4-sammanfattning på engelska så att man kan följa det väsentligaste. Sjöfartsmuseet ger en mycket god inblick i olika etapper av Estlands sjöfartshistoria. Man kan lära sig om hur sjömän levde förr, hur kustfisket bedrevs och hur Estlands handelsflotta under mellankrigstiden och sovjettiden utvecklades. ■

Estlands bästa livsmedelsnyheter 2008

Estlands Livsmedelsindustriförbund har utsett årets bästa nya livsmedel

Bästa alkoholfria dryck	Cappy juice
Bästa livsmedel	Talleggs kyckling med äpple och plommon
Bästa alkoholhaltiga dryck	A. Le Coq Special öl
Bästa konditorivara	Kalev praliné praliner
Bästa hälsoprodukt	Dr Hellus kefir
Bästa fiskprodukt	AS Spratfil Varmrökt laxfilé
Bästa bageriprodukt	Rågbröd, Vändra Leib
Bästa dressing	Pepparrotsmajonnäs, AS Salvest
Bästa grönsaksprodukt	Gemüse konserv, Salvest
Bästa mjölkprodukt	Pepparrotssmör, Nopri talumeierei OP

Samtliga produkter torde vara lätta och bekväma att ta med sig från Estland till Sverige

Var hittar men dem:

✓ **Pikk 70**, intill bastionstornet Paks (Tjocka) Margareta och Skåneporten. Öppet: dagligen utom måndag och tisdag 10-18
Kartkod: E3

✓ **Minmuseet**, Uus 37. Öppet: dagligen utom måndag 10-17
Kartkod: F3

✓ **Sjöflyghamnen**, Küti 15A. Öppet dagligen 10-18. Kartkod: A1

✓ **Hur hittar man dit?**
Buss 3 från Viru väljak, stig av vid hållplatsen Kalamaja, därifrån 5 minuters gångväg. Låt er inte förfäras av den nedgångna trähusbebyggelsen.

✓ www.meremuseum.ee

UPPTÄCK TALLINNS SEVÄRDHETER MED TALLINN CARD

1

Kadrioru-slottet och Estlands Konstmuseum Kumu.

Det historiska slottet Kadrioru ligger i den vackra parken med samma namn som i år firar 290 år. Tsar Peter den Store lät bygga slottet som sommarresidens för sin maka Katarina. Det är idag en del av Estlands Konstmuseum med mästerverk från Ryssland och Västeuropa.

Inte långt ifrån ligger Estlands nya och imponerande konstmuseum Kumu med modern konst.

4

Medeltida kyrkor

Nikolai-kyrkan

Kyrkan i sengotisk sakralstil var tillägnad sjöfararen helige Nikolaus. Sedan 1984 är det ett museum och konsertsal med en del av Estlands konstmuseums samlingar. Kyrkan bombades under kriget men byggdes upp.

Heliga andens kyrka

Kyrkan härstammar från 1300-talet och är en av Tallinns äldsta och ståtligaste. Fasaduret är från 1600-talet. Berndt Notkes altare och predikstolen från slutet av 1400-talet är unika.

S:t Olai kyrka

Kyrkan byggdes på 1200-talet och var fram till 1800-talet världens troligen högsta byggnad. Idag är det 124 meter höga tornet en av Tallinns symboler. Tornplattformen med en storslagen utsikt är öppen för besökare under april-oktober.

5

Ringmuren med befästningstorn

Under 1500-talet var Tallinns ringmur och befästningstorn en av de mest imponerande anläggningarna i norra Europa. De äldsta tornen och murarna är från 1200-talet. På 1500-talet var muren fyra kilometer lång, tre meter tjock och 16 meter hög. Det fanns 46 torn. Idag återstår två kilometer och 26 torn. Vid hörnet av Suur-Kloostri och Väike-Kloostri kan man besöka muren och tornen Nunne, Sauna och Kuldjala.

Viru-porten

Byggdes på 1300-talet. Idag återstår bara en del av detta byggnadskomplex. Portarna leder in på Tallinns populäraste gågata Viru-gatan.

Strandporten

var tidigare Tallinns port mot havet och ett viktigt skyddstorn. På 1500-talet tillkom ett mäktigt befästningstorn på 25 meters diameter och 155 kanonöppningar. Med tiden fick tornet namnet Tjocka Margareta. Här ligger Estlands Sjöfartsmuseum. För flera hundra år sedan låg hamnen alldeles intill men landhöjningen har gjort sitt.

Tallinn Card ger dig gratis tillträde och rabatter till massor av Tallinns viktigaste sevärdheter. Här några exempel på dörrar som öppnas.

Rådhusplatsen med rådhuset

Rådhusplatsen är Tallinns hjärta sedan sekler. Rådhuset vars torn är öppet för besökare sommartid är ett av norra Europas bäst bevarade medeltidsbyggnader. Runt rådhusplatsen ligger uteserveringarna som pärlband.

2

Medeltida byggnader

Stora Gillets hus med Historiska museet

Genom sekler har Stora Gillets byggnad utmärkt sig med sin pampiga fasad. Här ligger Estlands Historiska museum med permanentutställningen om Estlands historia från forntiden till 1800-talet. Fram till september kan man bese "Med eld och svärd – 800 år sedan kristnandet i Estland".

Tallinns Stadsmuseum

Ligger inrymt i en tidstypisk medeltida byggnad från 1300-talet. Här kan man följa Tallinns utveckling sedan forntiden till Estlands återupprättade självständighet 1991.

Kortet för allt!

Fritt inträde och rabatter till nästan 100 attraktioner

GRATIS

- entre museer och turistsevärdheter
- sightseeingrundturer med buss, till fots eller med cykel
- lokaltrafik
- nöjen

RABATTER

- på restauranger och affärer

Tallinn Card finns för 6, 24, 48 och 72 timmar.
Priser: 8-29 EUR.

Försäljningspunkter: turistinformationscentrum (Kullassepa 4/Niguliste 2 och i Viru shoppingcentrum), hoteller, Tallinns flygplats, Tallinns hamn, resebyråer

www.tallinncard.ee

Mart Siimann:

- ✓ Född 1946
- ✓ Gift med Marika Saarna-Siimann
- ✓ Barn från tidigare äktenskap
- ✓ Examen från Tartu Universitet i språk och psykologi
- ✓ Chef för Estlands Radio och TV 1987–1992
- ✓ Premiärminister 1997–1999
- ✓ Ordförande för EOK sedan 2001

MART SIIMANN

Estlands OS-general - hoppas på medaljer och främjar idrott

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: EOK

Augusti är en rafflande idrottsmånad. Miljontals människor sitter klistrade bakom tv-n för att följa världens bästa idrottare i Peking. Mart Siimann, Estlands OS-general, hoppas på en till tre medaljer åt Estland.

Hur har förberedelserna gått inför OS?
Inför avresan till Peking måste allt fungera. I år är den estniska delegationen större än någonsin. Vi ställer upp med 44 idrottare inom tretton grenar. Bakom kulisserna skall allt ligga på plats, budget, transporter, idrottsläkare, tränare, utbetalda stipendier.

Hur ser finanserna ut?
OS-budgeten är OK. Estlands Olympiska Kommitte (EOK) får sex miljoner SEK i statliga bidrag. Därtill kommer sponsorpengar och medel från Internationella Olympiska Kommitte. Vår givarmix är bra.

Hur ser medaljchanserna ut?
Vi är små men har olympiska traditioner sedan 1912. Martin Klein vann då silver inom grekisk-romersk brottning för Tsarrysland. Ester har även tvingats tävla för Sovjet. Estland har sedan 1920 kammat hem 72 OS-medaljer, dvs 1,85 medaljer per OS. I Peking borde vi sålunda ha chans till 1–3 medaljer. Sedan Sydney 2000 har vi tagit hem tre medaljer per OS.

Inom vilka grenar finns OS-hoppen?
Tror på medaljchanser för Gerd Kanter och Aleksander Tammer, diskus, Jüri Jaanson och Tõnu Endrekson, rodd, judobrottaren Martin Padar och Nikolai Novosjolov i fäktning.

Estland har sedan 1920 kammat hem 72 OS-medaljer, dvs 1,85 medaljer per OS. I Peking borde vi sålunda ha chans till 1-3 medaljer.

Varför klarar sig Estland bättre inom friidrott än lagsporter? Hänger det ihop med esternas individualism?
Snarare beror det på vår litenhet. Ett litet land kan inte ha ett stort antal lag på toppnivå!

Agerar OS-kommittén på något sätt för att främja intresset för någon specifik idrottsgren?
Vi kan inte tillåta oss laboratorier där man driver fram de bästa med statliga medel. Idrott skall utövas på grundval av frivillighet. Vissa idrottsgrenar har av tradition haft starkare ställning än

andra. Vi har en klassisk tradition, dvs många tiokampare och spjutkastare.

Vem är Estlands genom tiderna mest framgångsrika idrottare?
Mest legendarisk är Kristjan Palusalu med två OS-guld i brottning i Berlin 1936. Hans öde var märkligt. Han tvångsinkallades i Sovjetarmén 1941, gjorde två flyktförsök till Finland, dömdes till döden men benådades. Han dog 1987. Tyngdlyftaren Jaan Talts tog OS-guld i München 1972. Han har dessutom slagit hela 43 världskord. Vi får ej heller glömma skidåkarna Kristina Smigun med två guld och Andrus Veerpalu med två guld och silver samt cyklisten Erika Salumäe med två guld.

Var skall man placera Estland på en internationell idrottskarta?
Vi är en idrottsnation och jag är fullt övertygad om att man känner oss. Det kändes oerhört stolt att vara på vinter-OS i Turin 2000 då vi tog tre guld. Om man slår ut OS-medaljerna på invånarantalet kommer man fram till den lustiga iakttagelsen att vi ligger i täten med andra finskugriska folk, dvs finnar och ungrare!

Vilken status åtnjuter idrotten?
Genom idrott har vi kunnat manifesteras oss och idrottare åtnjuter hög status i Estland. De har alltid, oavsett regim, tagits emot av stora människomassor och ceremonier

vid återkomsten till Estland. Vi blev självständiga 1918 och tog del i Antwerpen redan 1920. 1924 deltog 24 idrottare och fick fyra brons vid spelen i Paris.

Vad är specifikt för estnisk idrott?
Vi ger idrottare bra ekonomiska möjligheter. Som guldmedaljörer får man 1,6 M EEK, och 1,1 M EEK respektive 0,8 M EEK för silver och brons. Tränare erhåller hälften så stora belopp.

OS-medaljörer erhåller därutöver livet ut 6000 EEK per månad från estniska olympiska kommittén. Statlig pension betalas tio år tidigare än för andra yrkeskategorier.

Mart Siimann bekräftar att Estland är en idrottsnation.

Finansiering sker genom spel- och vinstskatter som kanaliseras via Estlands Kulturministerium. Aktiva idrottare får stöd för förberedelser, träningsläger och familj allt utifrån kvalifikationsnivå.

Kan man skilja idrott och politik?
Sport och politik är knutna till varandra. Tag bara en sådan sak som att man marscherar in under nationsflagga och andra nationella symboler och att man spelar nationalsånger.

Beslut om deltagande fattas av den nationella olympiska kommittén, dvs i Estland av EOK. Vi fattar själv våra beslut, det kan jämföras med akademisk frihet. Om folkopinionen skulle vara mycket stark i en viss fråga tar vi ofrånkomligt intryck av detta. Det är möjligt att vi tar intryck av statens rekommendationer, men det är helt oacceptabelt att staten lägger sig i den nationella olympiska kommitténs arbete. Vi får därför inte vara beroende av statlig finansiering.

I mångt och mycket hänger deltagande på idrottarna och deras åsikter och någonstans finns det en gräns när även idrottare säger nej. Men varför skall idrottare offras? Vid en bojkott går deras karriär om intet, politiker förlorar inte något men skulden läggs på idrottare.

Idrott är en folkrörelse i Estland, men varför frikallas många ungdomar från militärtjänstgöring? Fuskar de eller har de problem med hälsan?
Beväringarnas dåliga hälsa går tillbaka till att de som nu inkallas fick växa upp under svåra

tider i början av vår återupprättade självständighet. Det räddade brist på pengar för att ta del av idrott och att hålla idrottsanläggningarna igång. Vi ser an avsevärd skillnad till det bättre tack vare den snabba ekonomiska utvecklingen. Det görs nu avsevärda statliga satsningar för att stötta idrott som folkrörelse.

Fram till 2001 var EOK och Estlands riksidrottsförbund med sina underavdelningar åtskilda. Numera samarbetar vi och har en stark centralorganisation som förutom med idrott även sysslar med allmänhetiska frågor som man lär sig genom att tävla.

Vi promoverar idrott som en massrörelse. Vi satsar på det lustiga och på familjeaktiviteter och sociala värden. Folk har börjat röra på sig, genom klubbar eller på egen hand. Nya idrottsklubbar och anläggningar tillkommer. Köerna är långa och intresset är stort.

Om vi vill satsa på sport för alla räcker det inte med enbart idrottsklubbar. Enligt en finsk undersökning är utnyttjandegraden för dessa låg bland befolkningen. 1 %, 3 respektive 5 % använder ishallar, bad och spelplaner. Under senare år har massor av löparbanor och cykelbanor tillkommit.

Som kuriosas ser man att våra elitidrottare är helt vanliga medborgare som oftast fått nöja sig utan välutrustade anläggningar.

Hur sker finansiering?
Det största stödet kommer från kommunerna med 900 M EEK, privata sponsorer 450 och staten 370 M EEK.

Idrott och medicin går hand i hand. Hur ser det ut i Estland?
Under sovjettiden var idrotten strikt underställd det statliga medicinsystemet. Detta gällde bland annat vid tävlingar. Tartu Universitet var främst inom området i hela Sovjet. Idag sker kontrollen huvudsakligen genom husläkare och specialister. Systemet med idrottsmedicin finns inte längre.

Du är ordförande för EOK men har även varit chef för Estlands Radio och TV och premiärminister. Vilket arbete är bäst?
Jag blev chef vid Estlands radio och tv efter arbetet som mediefilolog och journalist. Det var en period av stora omvälvningar, vilket gav mig ovärderlig hjälp och erfarenhet när jag senare blev premiärminister. Arbetet som premiärminister var utan tvekan det svåraste!!! Jag tror aldrig att jag blivit påhoppad så mycket som då.

Mitt nuvarande arbete som EOK-ordförande kom inte av någon slump. Jag har alltid varit intresserad av idrott och har själv varit tävlingsgymnast.

Idrott är inte bara muskler, det handlar lika mycket om att vässa sitt själsliga tillstånd.

Inom idrotten är jag idag speciellt glad över att vi har duktiga idrottare, att vi har fått igång idrotten som en folkrörelse, att vi har utarbetat sociala garantier för idrottare, att vi återupprättat våra idrottsklubbar. ■

månadens porträtt

Mart Siimann:

- ✓ Född 1946
- ✓ Gift med Marika Saarna-Siimann
- ✓ Barn från tidigare äktenskap
- ✓ Examen från Tartu Universitet i språk och psykologi
- ✓ Chef för Estlands Radio och TV 1987–1992
- ✓ Premiärminister 1997–1999
- ✓ Ordförande för EOK sedan 2001

MART SIIMANN

Estlands OS-general - hoppas på medaljer och främjar idrott

FOTO: EOK

En rafflande idrottsmånad. Miljontals människor sitter klistrade bakom tv-n för att följa världens idrottare i Peking. Mart Siimann, Estlands OS-general, hoppas på en till tre medaljer åt Estland.

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi avresan till Peking för att allt fungera. I år är den estniska delegationen större än någon gång tidigare med 44 idrottare från 17 grenar. Bakom oss ligger på plats, läkare, idrottsläkare, fysioterapeuter, stipendier.

Var förberedelserna på väg till OS?

Ja, det är OK. Estlands olympiska kommitté (EOK) får statliga bidrag och sponsorpengar från Internationella olympiska kommittén. Vår givnings

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

andra. Vi har en klassisk tradition, dvs många tiokampare och spjutkastare.

Vem är Estlands genom tiderna mest framgångsrika idrottare?

Mest legendarisk är Kristjan Palusalu med två OS-guld i brottning i Berlin 1936. Hans öde var märkligt. Han tvångsinkallades i Sovjetarmén 1941, gjorde två flyktsök till Finland, dömdes till döden men benådades. Han dog 1987.

Tyngdlyftaren Jaan Talts tog OS-guld i München 1972. Han har dessutom slagit hela 43 världsrekord. Vi får ej heller glömma skidåkarna Kristina Šmigun med två guld och Andrus Veerpalu med två guld och silver samt cyklisten Erika Salumäe med två guld.

Var skall man placera Estland på en internationell idrottskarta?

Vi är en idrottsnation och jag är fullt övertygad om att man känner oss. Det kändes oerhört stolt att vara på vinter-OS i Turin 2000 då vi tog tre guld.

Om man slår ut OS-medaljerna på invånarantalet kommer man fram till den lustiga iakttagelsen att vi ligger i täten med andra finskugriska folk, dvs finnar och ungrare!

Vilken status åtnjuter idrotten?

Genom idrott har vi kunnat manifestera oss och idrottare åtnjuter hög status i Estland. De har alltid, oavsett regim, tagits emot av stora människomassor och ceremonier

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Var förberedelserna på väg till OS?

Vi har sedan 1920 kammat OS-medaljer, dvs 1,85 per OS. I Peking borde vi ha chans till 1-3 medaljer.

Vad är specifikt för estnisk idrott?

Vi ger idrottare bra ekonomiska möjligheter. Som guldmedaljörer får man 1,6 M EEK, och 1,1 M EEK respektive 0,8 M EEK för silver och brons. Tränare erhåller hälften så stora belopp.

OS-medaljörer erhåller därutöver livet ut 6000 EEK per månad från estniska olympiska kommittén. Statlig pension betalas tio år tidigare än för andra yrkeskategorier.

Mart Siimann bekräftar att Estland är en idrottsnation.

Finansiering sker genom spel- och vinstskatter som kanaliseras via Estlands Kulturministerium.

Aktiva idrottare får stöd för förberedelser, träningsläger och familj allt utifrån kvalifikationsnivå.

Kan man skilja idrott och politik?

Sport och politik är knutna till varandra. Tag bara en sådan sak som att man marscherar in under nationsflagga och andra nationella symboler och att man spelar nationalsånger.

Beslut om deltagande fattas av den nationella olympiska kommittén, dvs i Estland av EOK. Vi fattar själv våra beslut, det kan jämföras med akademisk frihet. Om folkopinionen skulle vara mycket stark i en viss fråga tar vi ofrånkomligt intryck av detta. Det är möjligt att vi tar intryck av statens rekommendationer, men det är helt oacceptabelt att staten lägger sig i den nationella olympiska kommitténs arbete. Vi får därför inte vara beroende av statlig finansiering.

I mångt och mycket hänger deltagande på idrottarna och deras åsikter och någonstans finns det en gräns när även idrottare säger nej. Men varför skall idrottare offras? Vid en bojkott går deras karriär om intet, politiker förlorar inte något men skulden läggs på idrottare.

Idrott är en folkrörelse i Estland, men varför frikallas många ungdomar från militärtjänstgöring? Fuskas de eller har de problem med hälsan?

Beväringarnas dåliga hälsa går tillbaka till att de som nu inkallas fick växa upp under svåra

tider i början av vår återupprättade självständighet. Det rådde brist på pengar för att ta del av idrott och att hålla idrottsanläggningarna igång. Vi ser en avsevärd skillnad till det bättre tack vare den snabba ekonomiska utvecklingen. Det görs nu avsevärda statliga satsningar för att stötta idrott som folkrörelse.

Fram till 2001 var EOK och Estlands riksidrottsförbund med sina underavdelningar åtskilda. Numera samarbetar vi och har en stark centralorganisation som förutom med idrott även sysslar med allmänhetiska frågor som man lär sig genom att tävla.

Vi promoverar idrott som en massrörelse. Vi satsar på det lustbetonade och på familjeaktiviteter och sociala värden. Folk har börjat röra på sig, genom klubbar eller på egen hand. Nya idrottsanläggningar och anläggningar tillkommer. Köerna är långa och intresset är stort.

Om vi vill satsa på sport för alla räcker det inte med enbart idrottsanläggningar. Enligt en finsk undersökning är utnyttjandegraden för dessa låg bland befolkningen. 1 %, 3 respektive 5 % använder ishallar, bad och spelplaner. Under senare år har massor av löparbanor och cykelbanor tillkommit.

Som kuriosas ser man att våra elitidrottare är helt vanliga medborgare som oftast fått nöja sig utan välutrustade anläggningar.

Hur sker finansiering?

Det största stödet kommer från kommunerna med 900 M EEK, privata sponsorer 450 och staten 370 M EEK.

Idrott och medicin går hand i hand. Hur ser det ut i Estland?

Under sovjettiden var idrotten strikt underställd det statliga medicinsystemet. Detta gällde bland annat vid tävlingar. Tartu Universitet var främst inom området i hela Sovjet. Idag sker kontrollen huvudsakligen genom husläkare och specialister. Systemet med idrottsmedicin finns inte längre.

Du är ordförande för EOK men har även varit chef för Estlands Radio och TV och premiärminister. Vilket arbete är bäst?

Jag blev chef vid Estlands radio och tv efter arbetet som mediefilolog och journalist. Det var en period av stora omvälvningar, vilket gav mig ovärderlig hjälp och erfarenhet när jag senare blev premiärminister. Arbetet som premiärminister var utan tvekan det svåraste!!! Jag tror aldrig att jag blivit påhoppad så mycket som då.

Mitt nuvarande arbete som EOK-ordförande kom inte av någon slump. Jag har alltid varit intresserad av idrott och har själv varit tävlingsgymnast.

Idrott är inte bara muskler, det handlar lika mycket om att vässa sitt själsliga tillstånd.

Inom idrotten är jag idag speciellt glad över att vi har duktiga idrottare, att vi har fått igång idrotten som en folkrörelse, att vi har utarbetat sociala garantier för idrottare, att vi återupprättat våra idrottsklubbar. ■

TALLINN CITY TOUR

HOP ON
HOP OFF
ALL DAY

Tallinn City Tour buses are the best way to get to know unique and romantic history of Tallinn. 1 ticket, 3 tour routes, 10 languages, Hop on Hop off as You please. 1 day price from 250 EEK

Departures from Viru Väljak

This is the best City Tour in Estonia!

• +372 6279 080
• www.citytour.ee
• info@citytour.ee

Operated by: Hansabuss

HANSARENT
Saitakond ratastel / Companions on wheels

Booking +372 6279080
info@hansarent.eu
www.hansarent.eu

Enjoy an uncompromising quality:

- Cars, minivans, motorhomes
- A rent with a driver
- A transfer service
- Trailers and accessories

The services of the Hansabuss Group are considered probably the best quality transport service in Baltic States.

Operated by: Hansabuss

* 1 day price starting from 58 EUR
* Free delivery in the city of Tallinn

Ants in your pants?

anthill

Sugen på att göra något nytt och annorlunda? Varför inte passa på att jobba en period på vårt kontor i Tallinn?

Du kommer att kunna jobba med spännande uppdrag inom kundtjänst eller teknisk support. Exempel på kunder som vi levererar tjänster till i Tallinn är Redcats (Ellos bla), Home Enter, Netgear och Dell Förändra din vardag, lär känna ett nytt land och upplev en härlig gemenskap. En värdefull erfarenhet i livet.

Vi erbjuder:

- Förmånligt boende i centrala Tallinn som vi hjälper dig med
- En lokal marknadsmässig lön, du får mer för pengarna i Estland i förhållande till svensk prisnivå
- Subventionering till friskvård

Du:

- Har kunskap inom ett eller flera Skandinaviska språk
- Kan kommunicera på Engelska
- Har en god datorvana
- Vill ge god service
- Vill utvecklas
- Har en positiv attityd och fungerar bra i grupp

För mer information var vänligen och kontakta:
Carina Saarestik
Kontakttelefon: +46 (0) 8 -407 46 62
Hemsida: www.anthill.se
Kontakt via e-post:
baltikum@anthill.se

Anthill Customer Services International AB är ett av marknadens ledande företag inom kundserviceområdet med verksamhet på 13 orter i Norden, Baltikum och Polen. Huvudkontoret finns i Stockholm. Anthill erbjuder outsourcing av tjänster inom hela kundserviceområdet, bl a kundtjänst, teknisk support, undersökningar, sälj och marknadsföring. Anthills kunder är verksamheter inom många branscher tex Telecom, IT, Media & Nöje och Postorder.

Finska vikens spa-anläggningar

TEXT: MIKKO SAVIKKO, FOTON: AQVA HOTEL&SPA OCH MERESUU SPA&HOTEL

På väg från Tallinn mot Narva finns ett antal spa-anläggningar att välja mellan.

Man behöver bara köra omkring tio mil öster om Tallinn och man hamnar på en av Estlands nyaste spa-anläggningar – Aqva Hotel & Spa – i staden Rakvere. Portarna slogs upp i våras. Här skäms man bort av en 25-meters bassäng, vågor, motströmsbassäng, bubbelbad och vattenrutschbanor. Välj mellan sju olika bastur, mest spännande är kanske den kombinerade ång- och saltbastun.

Aqva Hotel & Spa i Rakvere

Aqva Spa har olika avdelningar. På Alessandro Spa tar man hand om naglar, händer och fötter. Emeraude Spa erbjuder en mångfald av olika procedurer där man inleder med välgörande massage och det finns gott om plats, hela sexton rum står till förfogande. En av de mera spännande sakerna är Sabbia Med, vilket inkluderar en halvtimme på sandstrand som ger en hel dags solande! En ytterligare nyhet är den österländska så kallade Rasulbad-behandlingen som avslutas med tropiskt regn. På Aqva Hotel & Spa äter man gott på restaurang Mezzo eller Café Arabella som är inrett i sjörovarstil. På Arabellas meny hittar man företrädesvis pizza och pannkakor – det senare en riktig estnisk specialitet!

Spa-anläggningar, även bad och sanatorier:

- ✓ Loksa Ravikeskus/Loksa Reha Loksa, Harjumaa län. Specialiserat på fasta och dietkurer.
- ✓ Aqva Hotel & Spa, Parkali 4, Rakvere, nära Rakvere centrum.
- ✓ Laagna Hotell, Laagna, Ida-Viru län. 15 rum, nära liten sjö, camping.
- ✓ Toila Sanatoorium, Ranna 12, Ida-Viru län. Specialiserat på luftvägssjukdomar. Stor bastuavdelning.
- ✓ Narva-Jõesuu Spa Hotel, Aia Jõesuu. Traditionellt sanatorium.
- ✓ Meresuu Spa & Hotel, Aia 48, Ida-Viru län. Nytt wellness-spa. Ett stort antal olika behandlingar. 109 rum

Toila Sanatoorium

På väg österut mot Narva hamnar man vid Toila med underbart läge vid Finska vikens höga klint. Toila Sanatoorium är ett bra ställe för rehab med specialiserade behandlingar, vägar och en stor bastu- och badavdelning. Toila är inget för hålligång-gäster utan för de som söker på hälsan i vacker miljö och friluftaktiviteter.

Aqva Hotel & Spa med exotisk stämning.

Virumaa

u vaknar ner

lev populärt redan i början
h upplevde sin storhetstid
t 1800–1900. Då var det en
kurort för Petersburgsocioe-
ca på genomresa från Euro-
Tjajkovskij, Chagall med
arva-Jõesuu, eller Hung-
ten hette på tyska. Mest
tellet Villa Capriccio och
rsalen och tusentals stora
or. Av dessa återstår endast

Meresuu erbjuder 109 rum.

Byggnaden uppfördes som ett sanatorium för kolchosbönder, nu är det omgjort till hotell och i sommar öppnade man en ny bastuavdelning. Som ett trevligt element på hotellet kan nämnas biblioteket. Narva-Jõesuu Spa Hotell är egentligen mera ett rehab-center än spa. Man fokuserar på neurologiska sjukdomar, ledåkommor och hjärt- och kärlsjukdomar. Räkna därför inte med något illustert nattliv! På skönhetsavdelningen kan man njuta av allehanda procedurer.

Den största nyheten för säsongen i Narva-Jõesuu är det nyöppnade Meresuu Spa & Hotel som blivit den största attraktionen i Narva-Jõesuu. Byggnaden är på elva våningar, med stor och supermodern wellness-avdelning. Gäster på Meresuu Spa & Hotel har obegränsat och fritt tillträde till bad- och bastuanläggningarna. Meresuu Spa & Hotel har dessutom en konferensavdelning för 110 personer. Från samtliga rum har man en häfnörande utsikt över tallarna och den milslånga sandstranden. Restaurangen erbjuder såväl buffé som fine dining.

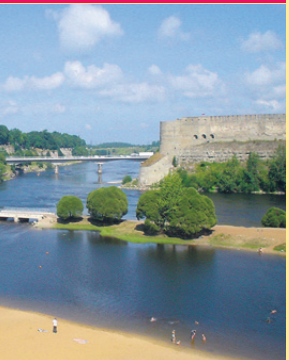
Idag görs tappra försök att återställa Narva-Jõesuu och att göra det till en intressant semesterort med

arva-Jõesuu förstördes lik-
er andra världskriget.
ettiden var stället populärt
örjan av 1990-talet. Idag
vcket även om orten är på
ur askan i leden.

g är Narva-Jõesuu Spa Hotel
den påminner om Pärnus
hotell från trettioalet. Ej så
m arkitekten är densamma.

nya hotell, spa-anläggningar, restaurang och shopping. Som gäst skall man inte räkna med samma utbud, service eller standard som i till exempel Pärnu eller Kuressaare. Mycket är fortfarande oförändrat sovjetiskt och det stora flertalet invånare i Narva-Jõesuu är ryssar. Upptäck i stället den 12 kilometer långa och breda sandstranden, den vackra tallskogen och strömmarna i Finska viken som gör vattnet behagligt varmt. ■

Ida-Virumaa

IDA-VIRUMAA LÄN

Länet Ida-Virumaa är Estlands mest bortglömda och styvmoderligt behandlade. Här finns stora arealer med orörd natur att upptäckas, sandstränder med klint längs Finska viken, Narva-floden som bildar gräns mot Ryssland, Peipussjön med orörda stränder och stora skogar. I Estland associeras länet med tung industri. Ida-Virumaa har cirka 170.000 invånare, varav över 80 % är inflyttade ryssar som företrädesvis bor i städerna Narva, Kohtla-Järve och Sillamäe.

n Tallinn och Tartu är Narva
örömda stad. Fram till den
ngelsen 1944 en av norra
barockstäder. Idag återstår
gen som är intressant muse-
byggdes upp på femtioalet
'sovjetisk stad med proletär
t efter 1991 fick ester
len som till 95 % är rysk.

stalinistisk arkitektur.
und av sovjetisk militärindu-
am till 1991. Helt rysk.

Unik stalinistisk arkitektur.
ands oljeskifferindustri
och kemisk industri.
useum.

av Europas största insjöar.
Ryssland. Orörd natur,
der.

rysk-ortodoxt nunneklos-
sökare söder om Jöhvi.

Ida-Virumaa finns ett stort
rgårdar, en del såsom Kalvi
rts om till hotell.

✓**Kurta-sjöarna.** Estlands största sjösystem, 40 sjöar.

✓**Krigshistoria.** Ida-Virumaa är fullt av krigshistoria. Några av andra världskrigets värsta slag mellan ryssar och tyskar stod våren och sommaren 1944 vid Narva och Sinimäed. Ett krigsmuseum finns i Sinimäed, strax utanför Sillamäe.

✓**Natur.** Stora orörda naturområden, unik kustklint. Låt er inte förfasas av slagghögarna från gruvbrytningen.

I Ida-Virumaa finns:

- ✓ Estlands vattenrikaste flod, Narvafloden
- ✓ Estlands största sjösystem - Kurtna med över 40 sjöar
- ✓ Estlands djupaste underjordsgruva, Estonia, 70 m
- ✓ Estlands högsta skorstenar - kraftverket Eesti Elektriijaam, 250 meter
- ✓ Estlands högsta slaggberg - 173 meter
- ✓ Estlands högsta vattenfall - Valaste, 25 meter
- ✓ Estlands högsta klint - Ontika, 56 meter
- ✓ Estlands längsta insjöstrand - Peipussjön, över 30 km
- ✓ Estlands längsta havsstrand - Narva-Jõesuu 12 km
- ✓ Estlands äldsta kloster - Kuremäe nunnekloster

VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

Nära hamnen

Winestores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentra som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centrat med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

Stewarts Finest Whisky

Blended whisky
100 cl

128 SEK

Svensk Gin

100 cl

127 SEK

Tolón-Tolón

Likör 70 cl

113 SEK

Don Padrino Almont whisky

70 cl

168 SEK

Cinzano Riserva Brut

Mousserande
75 cl

34 SEK

Pacific Heights

Colombard
Chardonnay
300 cl

92 SEK

Pacific Heights

Ruby-Cabernet
300 cl

92 SEK

Old Acres Cava

semi seco
Mousserande
75 cl

34 SEK

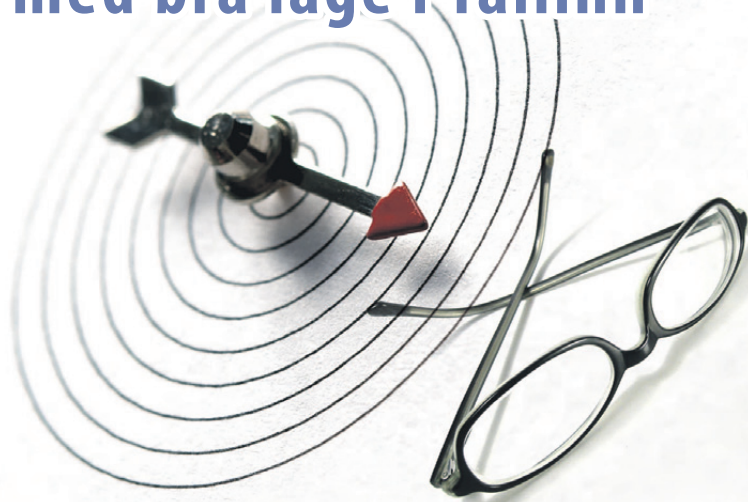

Gamla stan (500 m)

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 09:00 TILL 20:00
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE

Optiker och glasögonbutik med bra läge i Tallinn

Ni är mycket välkomna att besöka våra butiker:

SÄÄSTUOPTIKA

Narva mnt 1, Posthuset,
Mittmot Viru centret, Tallinn
(tfn. +372 6 616 007)

STOCK OPTIKA

Tartu mnt. 18,
Mittmot varuhuset Stockmann,
Tallinn (tfn. +372 6 620 240)

HOS SÄÄSTUOPTIKA SPARAR DU ALLTID!

+/- OPTIKA

Narvagatan 11D, WTC, Tallinn
(tfn. +372 6 261 336)

Varuhuset Tallinna Kaubamaja och mittmot
Stockmanns Varuhus på Tartugatan 18, Tallinn
Festkläder för damer i butiken Continental Moda

LAGERRENSNING!

EESTI OPTIK

Nya glasögon i augusti - 30%

Solglasögon - 40%

Rabatterna gäller vid samtidigt
köp av glas och bågar.

PRESENTKORT

Erbjudandet gäller till
och med

31.08.2008

Våra affärer i Tallinn:

Pärnu mnt.68
Pärnu mnt.17
Pärnu mnt.238 Järve Selver
Väike-Karja 5
Tartu mnt.45
Kaubamaja 6
Sõpruse pst.213

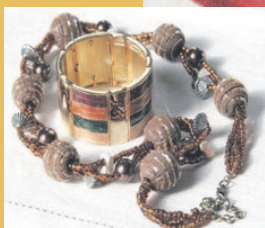
Affärer i övriga Estland:

Pärnu: Hospitali 14
Pärnu: Rütli 47
Pärnu: Seedri 6
Kuressaare: Kohtu 1
Tartu: Rütli 10
Paide: Vee 3
Viljandi:Turu 6
Kärdla: Heltermaa mnt.14A
Rapla: Tallinna mnt. 14
Rakvere: Tallinna mnt. 16
Jõhvi: Narva mnt. 5

www.optika.ee

LIN! LINTYGER! VÄVAR

- gardiner
- borddukar
- handdukar
- lakan
- örngott
- morgonrockar
- och mycket annat...

*BIJOUTERIE! VACKRA SMYCKEN!

Mycket stort urval till
mycket bra priser

Aia 3/Vana-Viru 10, på 2:a våningen i
köpcentret WW Passaaz i centrala Tallinn

OBS! LIN ENDAST I WW PASSAAZ

Med den här
RABATTKUPONG
kupongen får du 10% extrarabatt. En kupong per köp.

Kyrkor, kloster, kapell och bönehus

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Närmre 300 kyrkor, kloster, kapell och bönehus står i sommar öppna för turister inom ramarna för projektet Estniska vägkyrkor som Estniska Kyrkorådet arrangerar sedan ett par år tillbaka. Inom projektet samarbetar ett stort antal trossamfund såsom de lutherska, katolska och ortodoxa, med bland annat

Svenska S:t Mikaelsskyrkan. En guidebok finns med information om domarna, konserter, kulturevenemang och övernattningsmöjligheter. För information, även på svenska, se teelistikirikud.ekn.ee. Varför inte ta en stunds kontemplation

Republiken Estland 90

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Jättekonsert på Tallinns sångarfält den 19 augusti kl. 21.00-03.00. I år firar Republiken Estland 90-årsjubileum och utropandet av självständigheten den 24 februari 1918.

Inom ramarna för detta ägnas augusti månad åt exilen, motståndet och återupprättandet av självständigheten. Det största enskilda evenemanget blir utan tvekan en nattsångkonsert den 19 augusti på Tallinns sångarfält med 6000 körsångare

och några av Estlands bästa solister. Initiativet till den så kallade sjungande nationen 1988. Temat är "Lägg märke till uppmärksamheten till folk att ställa frågor om gånger man lagt märke till att naturen lever i ett fritt och demokratiskt

EESTI VABARIIGI JUUBELIAASTA

TOOMAS HENDRIK ILVES
Republiken Estlands president

"Estland är vårt eget land och det har skapats av våra föräldrar och förfäder, och det är vår egen lycka och glädje. Det är bara vi själva som alla vi, som har privilegiet och samtidigt plikten att bestämma hur vi går vidare och vilket Estland vi överlämnar till våra barn. Låt oss gemensamt bidra till att Estland blir större."

Något orlunda skola

FOTO: SALU SKOLA

En två mil från Tallinn värnar om de
handikappade. Här får barnen lära sig utifrån
förutsättningar.

Sedan chockades Väst-
man i tv-rutan såg barn-
en i Rumänien och det förakt
handikappade som visades i
riska diktaturen. Ej heller i
mycket bättre även om det
drig funnits liknande för-
lter i Estland. I Sovjet fanns
en så kallad kommunistisk
fel och brister. Handikap-
m det rörde sig om fysiska
dana, gömdes undan. Ofta
med endast smärre handi-
där de stannade livet ut.
har fått det oerhört mycket
Estland genom nya institu-
ogik, ordentliga hjälpmedel
i samhället. Toleransen från
nde dock vara bättre.
a Tallinn ligger Saluskolan
l svårt fysiskt och mentalt
arn. Alla har föräldrar, men

handikappen är så pass grava att barnen
inte kan växa upp i hemmiljö. Skolans per-
sonal gör ett beundransvärt arbete, loka-
lerna är trevliga, maten god och omvårdna-
den hjärtlig. Här får barnen lära sig utifrån
sina egna förutsättningar, ibland rör det sig
om så pass elementära saker som träning
i motorik. Förra året åkte ett av barnen till
Ukrainas Svarta havskust och fick där leka
med delfiner som specialtränats för att
umgås med handikappade.

Härnäst finns planer på att bygga ut
verksamheten genom nya lokaler och för
detta behövs givetvis pengar. ■

Om du vill hjälpa kan bidrag skickas till:

✓MTÜ Puuetega Laste Keskus Lootus
Bank: Swedbank Tallinn
IBAN: EE 70 22 00 221 022 934 344
SWIFT: HABAE2X.

Fester i korthet

över
undersökning ger vid
stämelsen bland 15-åriga
nd ligger högt, på tredje
och Finland. I Estland
eleverna svårigheter
e. I våras publicerades en
elevernas kunskaper i
ga ämnen. Estland låg på
nd i täten.

se för politik

nedgång är det största
Reformpartiet fortfarande
fick de 21 % av rösterna
ersökning. Tvåa med 16 %
ulistiska Centerpartiet

som har en stor del av väljarkåren bland
rysktalande. Övriga partier, dvs de Gröna,
det konservativa Fosterlandsförbundet och
Socialdemokraterna får samtliga åtta pro-
cent av väljarstödet. Cirka en fjärdedel av de
tillfrågade, huvudsakligen lågutbildade, sade
att de inte hade några sympatier.

✓Ingermanländare firade

Ingermanländare, bosatta i Estland, Sverige,
Finland och Karelen, firade nyligen kultur-
dagar i Tartu. På programmet stod föredrag,
musik, dans och fester. Under Sovjettiden
räknades folkgruppen som finnar.
Ingermanländarna som under Sovjettiden
drabbades av svåra utrensningar hade möj-
lighet att organisera sig först 1988.

Nyhet! Festivalen fortsätter till Riga, 96 kr.

Nu kan vi stolt presentera att vårt populära fartyg Festival
kryssar linjen Stockholm – Riga från och med den 3:e augusti.
Just nu har vi ett kanonpris till Baltikums Paris. Ombord erbjuder
vi dig utsökt mat, god dryck samt trevlig underhållning.
Mingla med vännerna ombord och ha en härlig kväll till havs.
I Riga kan du shoppa, njuta av solen på någon mysig uteservering
eller bara koppla av. Välkommen till Frihamnen och ta båten till Riga.
Vi tar hand om dig!

Ange kampanjkod: FESTIVAL

TALLINK SILJA LINE

För bokning: www.tallinksilja.se 08-22 2140* Tallink Silja Butiken, Sveavägen 14

*Serviceavg tillkommer, boka on-line så bjuder vi på den. Priset gäller begränsat antal
platser/avgång, t.o.m. 28.09.2008. Ingår: båtresa, del i C4-hytt.

? I Tallinn äter du gott!

Tallinn är proppat med restauranger med ett gigantiskt urval. Smaka på estniskt, ryskt, indiskt, japanskt... you name it! Var i staden har turisterna ätit gott eller vad kan de rekommendera?

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

✓ Jonathan, Norrköping:

Jag kan rekommendera Cafe Peterson. Hit ska man gå om man vill ha lite lugn och ro, njuta av ett glas vin eller en god kopp kaffe. Inte så mycket turister, de flesta är stammisar eller lokala besökare. Cafe Peterson har en mysig och trevlig stämning med en second hand-inspirerad inredning. Cafe Peterson ligger på Narva mnt, Foorum shoppingcenter.

✓ Andres, London:

Jag fick själv ett tips om en indisk restaurang – Elevant och jag kan starkt rekommendera den till andra. Maten var kryddig och fantastisk. Jag finner inga ord! Bra service, ljuvliga indiska lassi-drinkar och en mycket trevlig uteservering. Restaurang Elevant ligger på Vene-gatan i gamla stan.

✓ Ann-Mari, Bandhagen:

Jag är mätt och belåten! Besökte just puben Hell Hunt i gamla stan där maten och ölen var kanon! Stora portioner och en varierad meny. Puben har en gammal historia och egen färsköl. Jag älskar mat och öl, Hell Hunt passade utmärkt. Hell Hunt ligger på Pikk-gatan i gamla stan.

✓ Edina, Göteborg:

En bra pub/restaurang i Tallinn är Kompressor, känd för sina pannkakor. För ynka 30 svenska kronor får du en gigantisk pannkaka med fyllning du själv önskar. Alla som besöker Kompressor beställer pannkakor. Hoppas du är hungrig, oftast får man lämna hälften kvar. Kompressor ligger på Rataskaevu-gatan i gamla stan.

person

Ny chef för Exportrådet

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: EXPORTRÅDET

Exportrådet hjälper svenska företag att växa utomlands. Henrik Avasalu (31) med magisterexamen från Handelshögskolan i Göteborg är ny chef för kontoret i Tallinn.

Vad är Exportrådets prioriteter i Estland?

Det finns möjligheter för alla typer av svenska företag i Estland. Några exempel på identifierade områden är effektivisering och automatisering, konsulttjänster, investeringar/uppköp av företag/fastigheter, inköp av byggnadsmaterial etc. Köpcentra är intresserade av att få in fler svenska företag och detaljhandelskedjorna står i kö för att komma in på varuhusen.

Vad efterfrågar svenska företag?

Vi hjälper bland annat med företagsregistrering, lokaler, rekrytering osv. Företag efterfrågar också avancerad hjälp kring etablering med marknadsundersökningar, partneridentifieringar, konkurrananalyser etc.

Vad är bäst med Estland ur ett företagsperspektiv? Närheten till Sverige, en lätthanterlig marknad, goda relationen mellan våra länder, gynnsamt affärsklimat och närhet till den ryska marknaden. Sverige har ett mycket starkt varumärke i Estland.

Vilka är fallgroparna?

Man måste ha tillräckliga resurser och god marknadskänedom inför en utlandsetablering. Estland och Sverige är grannländer med mycket gemensamt, men marknadsundersökning krävs och en second opinion skadar aldrig.

Vad kan vi lära från Estland?

Här ser man möjligheter och inte problem, man vågar ta risker. Det finns en otrolig och inspirerande framåtanda bland många estniska företagare.

Vad kan Sverige lära? Sverige är ett innovativt land som investerar mycket i forskning och utveckling. Svenska företagare är bra på att planera och tänka långsiktigt.

Hur hamnade du i Estland? Jag kom till Estland via Exportrådet. Eftersom jag har rötter i Estland och min familj så var Estland ett självklart val.

Vilka är dina smultronställen? Jag tycker att Tallinn är en trevlig stad men fler företagare bör flytta ut från gamla stan och närliggande områden till havet, stadsdelen ut till Pirita och Kadriorg-parken.

Läs mer om Exportrådet på www.swedishtrade.se

Galleriet i stadsmuren - Müürigalerii

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Gamla stan i Tallinn inspirerar konstnärer att skapa och ställa ut. I ett av gallerierna hittar man verk av textilkonstnären Maire Valdma.

Jag började ägna mig åt textilier efter gymnasiet och fortsatte därefter på Tallinns Konstnärsskolas sista kurs. Självständigt yrke ger mig en känsla av frihet, säger Maire Valdma. Hennes alster finns på Müürigalerii. Där hittar man också grafik, kerami och smycken. Alla verk är gjorda av genuina konstnärer.

Maire Valdma arbetade under många år på ett av de största sömnadsföretagen Marat och fick äran att bli guide åt Sovjetunionens ledare Mihhail Gorbatsjov när han besökte företaget. Hon är även initiativtagare till Galleriet i stadsmuren och återkommande och spektakulära modevisningar på Tallinns Konsthögskola där unga konstnärer visar fram sina verk.

Var hittar man?

✓ Müürigalerii, Müürigalerii i gamla stan, Kartok

Hjälp till självhjälp

...at ditt pass kan Sveriges ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass.
 ...ävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär,
 ...n identifiera dig och sig. Foton kan tas i foto-
 ...l. a. följande ställen: Ett provisoriskt pass
 ...SEK (cirka 1 900 EEK) och betalas kontant
 ...a. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift
 ...e 200 SEK för varje påbörjad timme.

Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3

...nebär Schengen?

...r i likhet med Sverige i det så kallade Schengenområdet. Detta innebär att det
 ...nns någon gränskontroll till lands, sjöss eller på flygplatser. **Men man måste**
 ...**sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap.**
 ...som kan förekomma från myndighetshåll och som alltid sker vid incheckning
 ...er, måste någon av dessa två handlingar kunna uppvisas. ID-handlingar som
 ...ation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

r
 ...tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt
 ...erföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn.
 ...-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland.
 ...dpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, öppettider: må-to
 ...lö 9-17. Sö stängt.

**is-
 allinn:
 osakond)**
 ...inn,
 ...00/6 124 210.
**ner:
 ngstjänst 110**

✓ Bilhandlingar
 För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling.

✓ Stöld
 Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polis-anmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisen eller på närmaste polisstation.

es ambassad
 ...55 Tallinn. Tfn +372 640 56 00, www.sweden.ee
 ...08.30-17.00 (stängt 13-14). Vid brådskande
 ...jourhavande tjänsteman under helger.

**VÄGVERKET INFORMERAR
 ANGÅENDE KÖRKORT**

✓Från och med 1 januari 2007 ska fotot till körkortet vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljusst får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).

Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikael församlingen,
 Rütli 9, 10130 Tallinn, Estland
 Tfn/fax: +372 644 1938
 E-post: rootsi-mihkli@eelk.ee
 www.stmikael.ee

✓ Svenska S:t Mikael församlingen
 Församlingen tillhör Estlands evangelisk-luterska kyrka, men dess arbetspråk är svenska.
 Församlingen har omkring 200 medlemmar, de flesta är estlandssvenskar och deras ättlingar. Svenska S:t Mikael församlingen strävar till att vara en mötesplats för såväl tillfälliga besökare som bofasta svenskspråkiga i Tallinn med omnejd.
 Gudstjänst firas varje söndag kl 12, varefter alla närvarande inbjuds till kyrkkaffe i församlingssalen. Kansliet är öppet tisdag till fredag 11-14.

Gudstjänster: På svenska varje söndag kl 12
 På finska, andra och fjärde söndagen varje månad kl 10.00
 På tyska, andra och fjärde söndagen varje månad kl 15.00
 15.06-15.08 är kyrkan öppen måndag-fredag kl 11-15

■ Stöd det fortsatta arbetet med renoveringen av kyrkan och församlingens utrymmen genom. **Stiftelsen S:t Mikael i Tallinn Kyrkofond.** Svenskt postgiro nr 649 27 05-6

INVESTINESTONIA.COM

WELCOME TO ESTONIA

Lär Dig mer om investerings-möjligheter i Estland

Enterprise Estonia
 Liivalaia 13/14, 10118 Tallinn
 tfn +372 6279 700
invest@eas.ee
www.eas.ee

Enterprise Estonia Stockholm
 Wallingatan 32, 111 24 Stockholm
 tfn +46 8 23 60 18
www.investinestonia.com

◆ ◆ ◆

Narva-Jõesuu är en pärla vid Finska viken. En kurort med hundraåriga traditioner. De milslånga gyllene sandstränderna och den avgränsande vackra tallskogen är unik. Mäklarfirmen Termak Real Estate erbjuder 34 eleganta lägenheter vid havet i ett naturskönt område, på denna Nordens Riviera, som torde tillmötesgå de mest anspråksfulla kundernas önskemål.
 Lägenheterna blir klara i augusti 2008

Info Tatjana Rybaltchenko, Termak Real Estate Ltd.
 Tel. +372 52 19 224, e-mail: tatjanar@termakre.ee

Augusti - ödesmättad månad för Estland

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: ARKIV

Augusti har ofta betytt olycka för Estland, augusti 1991 innebar dock slutet på femtio års förtryck.

Estlands öde beseglades den 23 augusti 1939 då Hitler-Tyskland och Sovjet skrev under ett icke-angreppsavtal, det så kallade Molotov-Ribbentropavtalet, enligt vilket man delade upp Europa, varvid Estland, Lettland, Litauen och Finland tillföll Sovjet. I augusti 1941 slogs de tidigare allierade på estnisk mark, Sovjet retirerade från Estland, Tyskland ockuperade landet. Tre år senare i augusti 1944 var förhållandet det omvända, Sovjet angrep ursiningslöst. Först den 20 augusti 1991 fick Estland tillbaka sin självständighet efter mer än femtio års ockupation. Dag Hartelius, Sveriges avgående ambassadör i Estland, minns händelserna som ledde till den återupprättade självständigheten.

Förändringarna i Estland kom på allvar igång under Gorbatsjov i mitten av 1980-talet. Hur och när uppmärksammades detta genom ambassaden i Moskva och generalkonsulatet i dåvarande Leningrad?

Den första stora händelsen var protesterna 1987 mot ett miljöskadligt gruvbrytningsprojekt i norra Estland som Moskva ville påbörja. Jag rapporterade själv om detta och den fortsatta händelseutvecklingen när jag arbetade i Leningrad och Moskva 1986–89.

Den sjungande revolutionen i full sving.

Jag besökte regelbundet Estland under dessa dramatiska år för att genom kontakter på plats få en så god bild av utvecklingen som möjligt.

När kunde man från sovjetiskt håll märka att loppet var kört och att Sovjet skulle falla ihop?

Det finns de som säger att detta stod klart för dem mycket tidigt i den förändringsprocess som började i mitten av 1980-talet. Själv arbetade jag i Sovjetunionen 1986–89 och såg, som de flesta andra, det kommunistiska systemets ruttenhet och grundläggande svaghet. Men samtidigt gav vålds- och förtryckapparaten intryck av att vara så stark att man ibland kunde tvivla på chanserna att man skulle få se systemet falla samman. Sommaren 1988 kände jag optimism beträffande Estlands möjligheter trots allt att kanske kunna återfå sin rättmätiga självständighet, men det fanns ögonblick både 1989, 1990 och 1991 då jag var rätt pessimistisk.

Sverige öppnade ett filialkontor till generalkonsulatet i Leningrad i Tallinn i december 1989. Hur var detta möjligt? Ett godkännande måste ju inhämtas från Moskva?

Sverige meddelade 1989 de sovjetiska myndigheterna helt enkelt att vi tänkte öppna ett avdelningskontor i Tallinn till vårt generalkonsulat i Leningrad – poängen var att det inte var en ny myndighet – och så gjorde vi det. Påföljande år gjorde vi samma sak i Riga. Så hade vi med all säkerhet inte kunnat göra tidigare, men saker hade som bekant hunnit gå ganska långt i Sovjetunionen vid det laget.

Vilken var Sveriges roll i självständighetsprocessen? Vi kommer alla ihåg måndagsmötena på Norrmalmstorg och det stora folkliga engagemanget för Baltikum.

Måndagsmötena var viktiga inte minst för att mobilisera den svenska opinionen liksom för att erbjuda större möjligheter för estniska frihetskämpar att nå ut till en internationell publik. Vi lämnade också en del annat stöd – resor, utbildning, m.m. – men det mer omfattande svenska politiska och materiella stödet för att hjälpa Estland att säkra sin suveränitet och att återinlemmas i den europeiska och transatlantiska gemenskapen påbörjades 1991/92, d.v.s. omedelbart efter det att Estland hade återfått sin självständighet.

Estland återfick sin självständighet den 20 augusti. Sverige erkände detta några dagar senare, den 23 augusti. Vad tänkte du då?

Det var en stark känsla av rymdhet, i synnerhet sent som dagen innan. Den 20 augusti – hade bevitnat försök i Moskva där Litauen försökte vrida klockan. Jag minns med stor tyngnad dåvarande utrikesminister Meri kom till Stockholm tillsammans med sina kollegor från Lettland och Litauen några dagar senare. Det var en stor skryta när de estniska och litauiska folken inlemades i gemenskapen utan också bidrog till den kommunistiska Sovjetunionen på fall.

Estlands flagga visas efter 50 år.

En 700 km lång människokedja med en miljon deltagare genom Estland.

nyh
när var hur

Diverse information

Palun	Var så god
Aitäh, tänan	Tack
Palun vabandust	Förlåt, ursäkt
Tere, tervist	Goddag, hej
Tere hommikust	God morgon
Tere päevast	God dag
Tere õhtust	God kväll
Head ööd	God natt
Nägemist, head aega	Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat	Allt gott
Head reisi	Trevlig resa
Jätku leiba, head isu	Smaklig måltid
Terviseks	Skål
Kui palju see maksab?	Vad kostar det?
Kas teil on?	Har ni?

Kus on?	Var ligger.....?
Mis see on?	Vad är det?
Mida see tähendab?	Vad betyder det?
Kuidas elad/elate?	Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib, kuidas läheb?	Hur mår Du/Ni?
Pole viga	Bra/OK
Rõõm teid näha, meeldiv kohtuda	Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda	Det var trevligt att träffas
Oli meeldiv tutvuda	Det var trevligt att lära känna varann
Palju kell on?	Vad är klockan?
Mina ei oska eesti /vene keelt	Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt?	Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt?	engelska/finska/tyska?

LARMNUMMER
Polis 110
SOS alarm 112
Brandkåren 112
Ambulans 112
Larmnummer är gratis att ringa till.

ATT RINGA
Till, från och inom Estland
För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnentnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

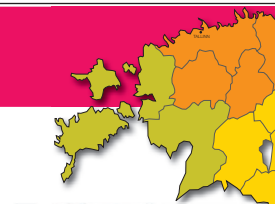
TRAFIK
I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsväghastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

Billjusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg. Promillegränsen i Estland är 0. Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid vägkanten, om vägmärken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallinns Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort. Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.

Estland

GEOGRAFISKT LÄGE SAMT

Yta: 45 277 km²
Längd öst-väst: 350 km
Längd norr-söder: 240 km
Skog: 48% av totalytan
Öar: 1521 (största ön Ösel)
Saaremaa på svenska, 2 920 km²
Sjöar: 1 200 (största sjön är 1 100 km², varav 1 529 km² tillhör Sverige)
Största berget: Suur Munamägi 318 m
Längsta floden: Pärnu jõgi 369 km

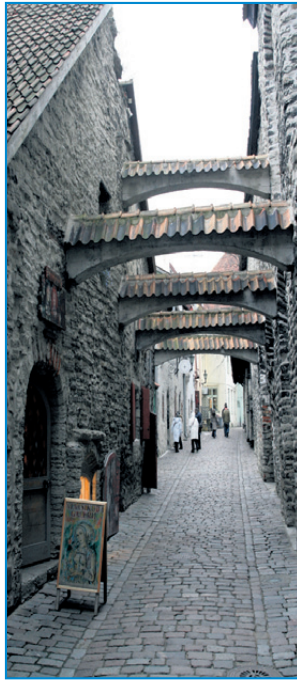
TID
GMT +2, eller 1 timme före Sverige

SPRÅK
Officiellt språk är estniska. Tillhör finsk-ugriska språkgruppen. Många ester talar även engelska. Det finns också en speciell servicepersonal.

PENGAR
Valutan heter **Eesti kroon**. Förkortning - **EEK**. I omlopp sedan 20.06.1992. Sedelvalörer 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100, 500 kroon. 1 och 5 kroon finns även som mynt. 100 kroon = 100 sent. Växlingskursen i förhållande till svenska kronan, 1 SEK = 1,71 EEK. Eesti kroon bundet till euron genom kursfixeringen 1 EEK = 13,7603 SEK = 15,65 EEK.

BEFOLKNING
1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning). 67,9% ester - 25,6% ryssar - 2,1% ukrainare - 4,4 % övriga

TRO
Luthersk, Ortodox

nyh
när var hur

fartyg / flyg 8/2008

Fartygens tidtabeller

Stockholm - Tallinn

Dagligen
Avgång Stockholm 18.00
Ankomst Tallinn 10.00

Tallinn - Stockholm

Dagligen
Avgång Tallinn 18.00
Ankomst Stockholm 10.00

Fartyg:
Victoria och Romantika
Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

Tallinn:
Tallinn Reisisadam (passagerarhamnen)
D-terminal, bokning tfn. +372 6 409 808.

Stockholm:
Frihamnterminalen, bokning tfn. +46 8 666 6001.
M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

Kapellskär - Paldiski

Dagligen
Från Kapellskär 22.45
Till Paldiski 09.30

Paldiski - Kapellskär

Dagligen
Från Paldiski 12.00
Till Kapellskär 21.30

Tidtabell MS Via Mare
Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare och MS Gute. Fartygen befördrar även passagerare men i begränsat antal.

MS Gute seglar med oregelbunden tidtabell

AS Baltic Scandinavian Lines.
Tfn. + 372 666 1675
E-mail: info@bsl.ee
www.bsl.ee

Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa:
AS Saaremaa Laevakompanii, tfn. +372 45 244 44, fax +372 45 243 73, e-mail: broneerimine@laevakompanii.ee, www.laevakompanii.ee.

Flygtider

Stockholm - Tallinn - Stockholm

Upp till sex gånger dagligen med Estonian Air, SAS och Norwegian.

Göteborg - Tallinn

Dagligen utom lördagar, City Airlines

Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer med Estonian Air

Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn, tfn. +372 6 401 160, kassa: Vabaduse väljak 10, Tallinn, tfn. +372 6 313 302.

Norwegian

Bokning och Kundtjänst: tfn +46 8 528 06 820, www.norwegian.no

Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air och Norwegian

Tallinn - Helsingfors

Upp till elva gånger dagligen

Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air och Skyways, torsdagar och söndagar

■ Tidtabellerna kan ändras med kort varsel.

På grund av byggarbeten på Tallinns flygplats ombuds alla passagerare att checka in minst 90 minuter före avgång. Kapaciteten är fram till sommaren 2008 delvis starkt begränsad i terminalen.

Tullregler

Regler för resandes alkohol. Gäller för personer över 20 år, som själva transporterar alkoholen i ett annat EU land för eget bruk.

■ SPRITDRYCK

■ MELLANPRO (T.EX. STARKÖL) LITER

■ VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 6 MOUSSERAND) LITER

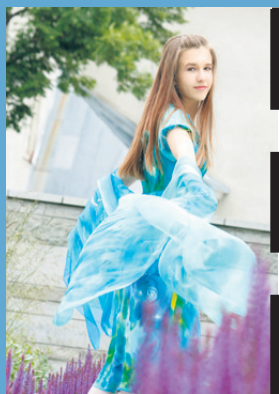
■ ÖL 110 LITER

DEFINITIONER
Spritdryck: alkoholhalt överstiger 22 volymprocent. Starkvin: alkoholhalt men inte 22 volymprocent. Vin: annat vin än storkölen. Annan alkoholdryck: 3,5, men inte 15 volymprocent, som inte är starköl. Starköl: öl med en alkoholhalt överstiger 3,5 volymprocent. Källa: sammanfattning av tullreglerna www.tullverket.se

Bilister-glöm ej registreringsbeviset i Estland

Alla som kommer till Estland skall ha med sig registreringsbeviset i original. Detta skall kontrolleras av Tallinn både i Stockholm och i Stockholm. De som bokar bilplatser informeras vid bokningen om detta. Information om detta finns på hemsida www.tallinn.ee. det alltför ofta att bilister glömmar bort regler.

The Baltic
GUIDE

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hos oss i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK. Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn

Karta över Gamla Stan

INFORMATION

Information ■ O B3
Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 6 457 777,
öppet 1.9.–30.4. må–fr 9–17.

Informationsskottor på Viru Centrum
ett stigande antalet besökare i Tallinn
och mer turistinformation. Tallinns stad
gamla stan på hörnet av Niguliste och
ett stenkast från rådhusplatsen.
Informationsskottor öppnats i Viru Centrum.
Informationsskottoret av
från 150 länder.
ett 176.000 förfrågningar,
information med tidigare år.
Informationerna gällde transport,
del, sevärdheter och evenemang.
Informationerna var uttänningar,
när, svenskar och britter.

Tallinn Card kan köpas på följande ställen:

- Tallinns Turistinformation/Tallinna Turisminfokeskus, Kullassepa 4/Niguliste 2, Viru Centrum.
- Terminal A och D i Tallinns hamn.
- De flesta hotell i Tallinn.

✓ Så här använder du kartkoderna

I slutet av vissa texter finns en kod bestående av en bokstav och ett nummer. Med hjälp av dessa hittar du enkelt på tidningens kartor.

- The Baltic Guide -tidningen har två kartor över Tallinn: En stor karta över centrum och en liten över Gamla Staden.
- På stora kartan löper bokstäverna A, B, C och D lodrätt och siffrorna 1, 2, 3, 4 och 5 vågrätt.
- På lilla kartan löper bokstäverna E, F, G, H, I, och J lodrätt och siffrorna 1, 2 och 3 vågrätt.
- Välj först rätt karta så hittar du stället du söker.

Inkvartering

H2
000 600,
el.com,
hemstjänigt lyx-
ception och rums-
diskt garage, SPA
konferensservice.

Tallinn ■ 2 B1
tn. +372 6 677 006,
372 6 677 001,
hotels.com,

in är ett fyrstjär-
nslutning till
konferensrum,
restaurangen Le
selle.

ard 48h
TAKASUVANNU
ADULT
DE OCH
NÄSTAN 100
AKTIONER
ncard.ee

tel ■ 3 E2
677 007,
ldtown@meriton-
I direkt anslut-
ära hamnen fin-
hotell. Lugn miljö
mal. Butiker och

2
tn.
407 299,
otels.com,

ma Stan.
a ■ 5 A3
699 777,
info@euroopa.ee,
stjärnt hotell i
kvarteret – nära
avstånd till gamla
anta rum, luft-
tternetuppkopp-
inspirerad res-
ensavdelning,
parkering.

E3
+372 6306 301,
hotel.com,
n.
ma stan i Tallinn.
e 24 timmar,
service.

Tallinn,
72 6 999 710,
ee, www.barons.ee
gamtmalt bankpa-
ns ligger mitt i
argarita, vinkäll-
nybar, konferens-

Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650,
e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee
Hotellet ligger nära St Olai kyrkan mitt i
gamla stan i Tallinn. Hamen och järnvägs-
stationen på promenadvärd.

Hotell St. Olav ■ 9 G1
Lai 5, Tallinn, tfn. +372 6 161 180, e-mail:
olav@olav.ee, www.olav.ee. Nytt hotell med
historisk miljö i Tallinns måleriska gamla
centrum. 120 rum, inklusive specialanpas-
sade för handikappade och allergiker. Rysk
restaurang med plats för 250 gäster.

St. Barbara Hotel ■ 10 B2
Roosikrantsi 2a, Tallinn, tfn. +372 6 400 040,
e-mail: reservations@stbarbara.ee,
www.stbarbara.ee. Hotell St. Barbara är ett
mysigt 3-stjärnt hotell i Tallinns centrum
intill gamla stan. Inhytt i historisk miljö
med 53 moderna rum tillsammans med
populära tyska restaurang "Baieri Kelder".

L'Ermitage Hotel ■ 11 B1
Toompuiestee 19, Tallinn, tfn. +372 6 996 401,
e-mail: reservations@ermitagehotel.ee,
www.ermitagehotel.ee.
91 ombonade och modernt inredda rum,
a la carte restaurang med aptitliga rätter,
konferensrum med all nödvändig utrust-
ning och bastu för avslappning.

Kalev Spa Hotell ■ 12 F3
Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300,
e-mail: kalevspa@kalevspa.ee,
www.kalevspa.ee. Kalev Spa – ett mycket
bra wellness-hotell i gamla stan i Tallinn.
100 moderna rum, inklusive familjerum.
Elegant skönhetsallong, välutrustat gym,
fitness-program med instruktörer, stort även-
tyrsbad med 50-meters bassäng, barnbas-
säng, vattenrutschbanor och bastuavdelning.

Taanilinna Hotell ■ 13 H3
Uus 6, Tallinn, tel. +372 6 406 700,
fax: +372 6 464 306
e-mail: info@taanilinna.ee, www.taanilinna.ee
Litet, mysigt och stilrent hotell i Tallinns
pittoreska gamla stad. Hotellet har tre plan
och inredningen är smakfull. Det finns 20
rum, restaurang, vinkällare, möteslokal,
bastu, parkering och under sommarhalv-
året även sommarterrass – allt för att ni ska
kunna trivas här.

Hotell Stroomi
Randla 11, Tallinn, tfn. +372 6 304 200,
fax: +372 6 304 500, e-mail:
stroomi@stroomi.ee, www.stroomi.ee.
Bekvämt 2-stjärnt hotell i ett lugnt
område i Tallinn, endast 250 meter från
stranden. Hotellet har 137 rum med plats
för 250 gäster.

mat och dryck

Restauranger

Restaurang Oliver ■ 1 H2
Viru 3, Tallinn, tfn. +372 6 307 898,
e-mail: viru3oliver@hot.ee, www.oliver.ee.
Probably the best steaks in town.

Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn,
tn. +372 6 466 900.
Öppet 12–23. I hjärtat av Gamla Stan
tillagas delikatesser framför dina ögon.

Restaurang Dominic ■ 3 H2
Vene 10, Tallinn +372 6410 400, e-mail:
dominic@restoran.ee, www.restoran.ee
Elegant och ombonad restaurang för
alla åldskare av det europeiska köket.
Italiensk inspirerad kaféavdelning och
franskinspirerad a la carte avdelning.

Kuldse Notsu Körts ■ 4 H1
Dunkri 8, Tallinn, tfn. +372 6 286 567,
www.notsu.ee. Traditionella estniska
maträtter. Centralt läge i Gamla Stan.
Endast 75 steg från Rådhusorget.
Öppet dagligen 12–24.

Restaurang Turg ■ 5 H1
Mündi 3, Tallinn, tfn. +372 6 412 456,
e-mail: reserve@turg.ee, www.turg.ee.
Öppet varje dag 12–23. Ny internationell
restaurang nära Rådhusplatsen. Vacker
inredning och god service. Utmärkta
priser samt hög kvalitet.

Restaurang Meriton Grand Hotel
Tallinn ■ 6 B1
Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. 372 6 677 105,
fax +372 6 677 167, e-mail: business@meri-
tonhotels.com, www.meritonhotels.com.
Öppet: a la carte dagligen 12–15 och 18–23;
lunchbuffé vardagar 12–15. Elegant inredd
gourmet restaurang i Meriton Grand Hotel
Tallinn. Internationell a la carte-meny.
Vardagar riklig lunchbuffé.

Grillhaus Daube ■ 7 I-1
Rüütli 11, Tallinn, tfn. +372 6 455 531,
e-mail: daube@daube.ee, www.daube.ee.
Besök vår nya grillrestaurang i Gamla Stan,
endast 200 meter från Rådhusplatsen. Här
hittar ni matportioner i olika storlekar,
vänlig service och den öppna spisen som
värmer Er under kallare kvällar. Nya
Peppersack restaurangen är öppen.

Clazz ■ 8 H2
Vana Turg 2, gamla stan, Tallinn,
tn. +372 6 279 022, e-mail: clazz@clazz.ee,
www.clazz.ee. Öppet dagligen 11–03.
Internationellt inredd restaurang för
mogen smak i hjärtat av gamla stan, mitt
emot Olde Hansa. Plats för 300 gäster med
de bästa pärlorna från det europeiska
köket. Fräscha drinkar, härlig stämning,
jazz och blues.

Restaurang Gianni ■ 9 B3
Jõe 4a, Tallinn, tfn. +372 6 263 684,
e-mail: info@gianni.ee, www.gianni.ee
Elegant och stilig italiensk gourmet-
restaurang. Perfekt för evenemang och
representation.

Restaurang-Café TAO ■ 10 B3
Tornimäe 3 (Tornimäe Ärikeskus, första
våningen), Tallinn, tfn. +372 6 164 407,
fax +372 6 164 409, e-mail: info@cafetao.ee,
www.cafetao.ee. Vardagar lunchbuffé
mellan 12–16. Öppet må–fr 8–24, lö–sö
10–24. Café Tao erbjuder orientalistiskt kök i
modern interiör. Restaurang-café, med
läcker Sushi som tillverkas på platsen.
Förutom den orientalistiska a la carte meny
erbjuder vi frukost.

Silk Sushi Restoran ■ 11 H1
Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 648 4625,
e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dag-
ligen 12–24. Modern och elegant restaurang
mitt i Tallinn. Ett av de populärare ställena
för Tallinbor och turister med hälsosamma
japanska och europeiska rätter. Öppet: Dagligen
sushirätter – havets delikatesser, lokalt kött,

Inkvartering

Hotell Telegraf ■ 1 H2
Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Hotell Kolm Öde ■ 6 E3
Hotell Barons ■ 7 I2
Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Hotell St. Olav ■ 9 G1
Taanilinna Hotell ■ 13 H3

Mat och dryck

Restaurang Oliver ■ 1 H2
Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Restaurang Dominic ■ 3 H2
Kuldse Notsu Körts ■ 4 H1
Restaurang Turg ■ 5 H1
Grillhaus Daube ■ 7 I-1
Clazz ■ 8 H2

Silk Sushi Restoran ■ 11 H1
Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Restaurang Pegasus ■ 15 I-1
Restaurang Moskva ■ 18 J1
Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
H.H.Rüütli ■ 20 I-1
Restaurang Peppersack ■ 21 H2
Restaurang Maikrahv ■ 22 H1
Restaurang Tchaikovsky ■ 23 H2
Restaurang Kolm Öde ■ 24 E3
Troika – rysk restaurang ■ 30 H2
Kafé Elsebet ■ 41 H2
Kafé Mademoiselle ■ 42 E2
Arizona Saloon ■ 50 H2
Pizza Americana ■ 60 J1
Cafe Angels & Gay Club ■ 75 I-2

Shopping

Estniska Handarbetsförbundet ■ 45
H2, G1, G2
Vivian Vau ■ 48 H1

Skönhet och hälsa

DeLaGardie Skönhetsallong ■ 8 H3

Övriga tjänster

Tallinns Stadsmuseum ■ 1 G3
Kiek in de Kōk ■ 2 J1
Rådhusfängelsets fotomuseum ■ 3 H2
Estlands Nationalopera ■ 5 I-3
Niguliste museum ■ 8 I-1

grönsaker – allt tillagat på asiatiskt vis. Till
sushirätterna passar japanskt öl och exotiskt
plommonvin alldeles speciellt.

Silk Sushi Bar ■ 12 B3
Narva mnt. 15, Tallinn, tfn. +372 661 6099,
e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dag-
ligen 11–23. Silk Sushi Bar – ny och modern
sushibar nära Kadriorg-parken. Mysig miljö,
bra betjäning och ett riktigt urval japanska
och europeiska rätter är en garanti för
romantiska och trevliga möten. Affärs-
luncher måndag – fredag passande för
affärspartners eller kollegor. Vår för inte
börja dagen med en smaklig frukost hos oss?
Högsta kvalitet i mysig och elegant miljö.

Restaurang Kadriorg ■ 13 A4
Weizenbergi 18, Tallinn, tfn. +372 6013 636,
e-mail: info@restorankadriorg.ee,
www.restorankadriorg.ee. Öppet: Dagligen
utom söndag 12–24, söndag 13–18.

Kittla smälökarna och upplev det trendiga
italienska köket tillsammans med en riklig
värld av viner. Smaka på kött och fisk från
den öppna lavagrillen. Även pasta, risotto,
italiensk salami och parmaskinka. Fredag –
söndag färsk ostströ på meny! Vår vänliga
betjäning garanterar bästa smakupple-
velser i varm hemmiljö.

Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Vene tn 14, Tallinn, tfn. +372 6 446 887,
e-mail: info@kloostriait.ee, www.kloostriait.ee.
Öppet dagligen 12–24. Vår vänliga personal,
jazzmusiken och ständigt nya konstutställ-
ningar bidrar till stämningen. Vårt estnisk-
ryska kokteam garanterar härliga
matupplevelser. Välkommen in och njut av
den nutida gamla stan!

Restaurang Pegasus ■ 15 I-1
Harju 1, Tallinn, Tfn +372 6 314 040,
e-mail: pegasus@restoranpegasus.ee,

www.restoranpegasus.ee. Restaurang
Pegasus har fyra gånger hedrats med
Estniska Gastronomiska Sällskapets
högsta utmärkelse Silverskeden: Bästa
restaurang i Estland, Bästa restaurang
i Tallinn, Bästa kock i Estland och Bästa
affärslunchen. Frukost med nybakade
konditorivaror från och med klockan
åtta, fördelaktiga luncherbidanden,
kosmopolitiska a la carte-menyer; avs-
lappande lördagskvällar med live
jazzmusik.
Öppet: Må–fr 08–24, lö 09–02, sö 10–23.

Restaurang Moskva ■ 18 J1
Vabaduse väljak 10, Tallinn,
tn +372 6 404 694, e-mail:
moskva@moskva.ee, www.moskva.ee.
Tallinns bästa mötesplats vid
Frihetstorget. Inne ställe för alla fram-
gångsrika och trendiga sedan 1947.

Karta över centrala Tallinn

- A. Alle A4
- Aasa C1
- Ääsi C5
- Adamsoni B1
- Ahtri A2
- Ala A2
- Aida A2
- Äo B1
- Asunduse B4
- Bensini A4
- Eha B1
- Endla C1
- Estonia pst B2
- Faehimanni B4
- Falgi tee B1
- Pikk Jalg B2
- Filtri tee C3
- Gildi C3
- Grandidi A1
- Hariduse B2
- Harju B2
- Hermanni B3
- Herne C2
- Pühavalmu B2
- Rahukohtu B1
- Rannamäe tee A1
- Rannamäe tee A2
- Ratsakaevu B2
- Raua B3
- Jahu A2
- Jakobi C3
- Jakobsoni B3
- Joe A3
- Junkentalli C3
- Kaari pst B2
- Kaari tee A5
- Kai A2
- Kalamaja A1
- Kalaranna A2
- Kalaranna A2
- Kallu A1
- Kanuti A2
- Sauna B2
- Sikupilli C4
- Soo A1
- Spordi C1
- Süda C2
- Südis B1
- Suur-Ameerika C1
- Suur-Karja B2
- Suur-Kloostri A2
- Suur-Laagri A1
- Suur-Sõjamäe C5
- Suur-Tõli A2
- Tare C2
- Tartu mnt B3
- Tatari B2
- Tehnika B1
- Tellisikivi A1
- Terase B3
- Tihase C1
- Tina B3
- Tobiase B3
- Toili A2
- Tõllu A1
- Tõnismägi C2
- Kreuzwaldi B3
- Toom-Kooli B1
- Toom-Kuninga C1
- Kulbarsi B3
- Toom-Rüüthi B1
- Toompea B1
- Toompuiestee B1
- Tõstuse A1
- Tõrni A4
- Tuha C5
- Tuuhu B4
- Turu B3
- Turu B3
- Tuukri A3
- Tuulemäe C5
- Tuuli C1
- Ulemiste C4
- Uue Maailma C1
- Uus A2
- Vabriku A1
- Väike-Ameerika C1
- Väike-Karja B2
- Valkme C2
- Vaimu A2
- Valge B5
- Valgevase A1
- Vana-kalamaja A1
- Vana-Lõuna C2
- Vana-Viru B2
- Vare D2
- Vase B3
- Veerenni B4
- Veetomi C1
- Veetomi C2
- Vene B2
- Vene B2
- Vesivärava B4
- Vilardi B1
- Vilaviiku C1
- Vilmsi B3
- Vindri D1
- Mardi C3
- Masina C4
- Virmalise C1
- Virmalise C1

Inkverting ■ 11 B1

Mat och drvck ■ 13 A4

Skönhet och hälsa ■ 24 B3

Shopping ■ 40 B3

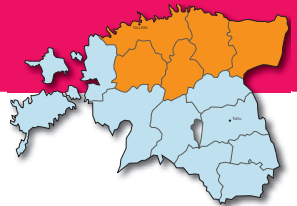
Övriga tjänster ■ 40 B1

Stockoptika ■ 24 B3
 Kaarli Tandklinik ■ 40 B1
 Kristina Kissa Hambaravi OÜ ■ 41 B3

Silk Sushi Bar ■ 12 B3
 Restaurang Kadrioru ■ 13 A4
 Kafé Woldemaiselle ■ 42 B1

Continental Moda ■ 40 B3
 Claire Crystal ■ 41 A2, B2
 ABC King Extra ■ 42 B3

TALLINN OCH NORRA ESTLAND

- Kiek in de Kök ■ 2 J1**
Komandandi tee 2, Tallinn.
Öppet ti-sö 10.30-18, stängt må.
Tallinns stadsmurars historia.
- Raevangla Fotomuseum (Rådhusfängelsets fotomuseum) ■ 3 H2**
Raekoja 4/6, Tallinn. Öppet to-ti 10.30-18, stängt on.
- Lastemuseum (Barnmuseum) ■ 4 A1**
Kotzebue 16, Tallinn. Öppet on-sö, 10.30-18, stängt må, ti.
- KUMU Konstmuseum ■ 6 B5**
Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn, tfn. +372 602 6000, +372 602 6001, fax +372 602 6002, e-mail: muuseum@ekm.ee, www.ekm.ee/ekm.php. Kumu – den levande konstens museum. Öppet: maj-sept. ti-sö 11-18, okt-april on-sö 10-18.
- Kadrioru konstmuseum ■ 7 A4**
Kadrioru slottet: Weizenbergi 37, Mikkel museum: Weizenbergi 28, Tallinn; Öppet: Kadrioru slottet maj-sept ti-sö 10-17; okt-april on-sö 10-17. Mikkel museum on-sö 10-17.
- Niguliste museum ■ 8 I-1**
Niguliste 3, Tallinn, tfn. +372 631 4330, fax +372 631 4327, e-mail: niguliste@ekm.ee, www.ekm.ee/niguliste.php Unik kyrkokonst från medeltid till barock. Europas största silversamlingar från gyllen och brödraskap. Öppet on-sö 10-17.
- Adamson-Ericu museum**
Lühike jalg 3, Tallinn, tfn. +372 644 5838, fax +372 644 5837, e-mail: adamson-eric@ekm.ee, www.ekm.ee/adamson.php Mångsidiga verk av en enastående konstnär. Öppet on-sö 11-18.
- Kristjan Raua museum**
K. Raua 8, Tallinn, tfn. +372 607 0023, fax +372 602 6002, e-mail: kristjan.raud@ekm.ee, www.ekm.ee/raud.php. Den store nationalromantikerns liv och skapande. Öppet to-lö 10-17. Stängt i juli.
- Peeter I Hemmuseum**
Mäekalda 2, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-sö kl. 11-19 (1.03-1.09), stängt må, ti.
- Eduard Vilde Museet**
Roheline Aas 3, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-må kl. 11-18, stängt ti. Författaren Ed.Vildes (1865-1933) sista hem. 1930-talets interiör, överblick över författarens liv och skrivna verk.
- A. H. Tammsaare Museet**
Koidula 12A, Tallinn (Kadrioru parken). Öppet on-må 11-18, stängt ti. Författaren A.H.Tammsaares (1878-1940) sista hem, överblick över hans liv och skrivna verk.
- Friluftsmuseet**
Vabaõhumuseumi tee 12, Tallinn, tfn.+372 6 549 100, www.evm.ee. Öppet alla dagar om året (förutom 24.06 – midsommarafton). Kom och bekanta dig med Estlands landarkitektur och bymiljö i den vackra 80 hektar stora parken från 1800-talet och framåt!
- Eesti Käsitöö Maja**
(Estoniska Hantverkarhusets Konstgalleri) Pikk 22, Tallinn, öppet må-lö 10-18, sö 10-17.

- Eesti Optik**
Väike-Karja 5, Tallinn, tfn. +372 6 443 121 Pärnu mnt 68, Tallinn, tfn. +372 6 453 941 Tartu mnt 45, Tallinn, tfn. +372 6 484 874 Pärnu mnt 17, Tallinn, tfn. +372 6 615 740 Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.
- Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2**
Viru väljak 4, Tallinn, tfn. +372 6 101 444, fax +372 6 101 401, e-mail: info@virukeskus.com, www.virukeskus.com. Öppet dagligen 9-22, inkluderar livsmedel-savdelningen. Högsta klassens shopping-centrum i hjärtat av Tallinn. Viru Centrum/Viru Keskus erbjuder över 100 affärer med mode, kosmetik, fritid och sport, presenter, elektronik och mycket annat. Flera internationellt kända varumärken som Diesel, Mango, Zara, Hugo Boss och The Body Shop. I Viru Centrum/Viru Keskus ligger även populära Tallinns Varuhus/Tallinna Kaubamaja.
- Sikupilli Prisma**
Tartu mnt. 87, Tallinn (Sikupilli Shoppingcenter). Öppet dagligen 8-23. tfn. +372 6 809 500, fax +372 6 809 609, e-mail: sikupilli@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.
- Rocca al Mare Prisma**
Paldiski mnt. 102, Tallinn (Rocca al Mare Shoppingcenter). Öppet dagligen 8-23. tfn. +372 6 659 000, fax +372 6 659 040, e-mail: roccaalmare@prismamarket.ee.
- Mustamäe Prisma**
Tammsaare tee 116, Tallinn (Mustamäe Shoppingcenter), tfn. +372 6 809 700, fax +372 6 809 709, e-mail: mustamae@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.
- Kristiine Prisma**
Endla 45, Tallinn (Kristiine Shoppingcenter), tfn. +372 6 809 800, fax +372 6 809 809, e-post: kristiine@prismamarket.ee. Öppet dagligen 8-23.
- Alkohollaffärer**
Liviko ■ 30 A2
Mere pst. 6, Tallinn, öppet må-ö 9-20, sö 9-17.
Liviko ■ 31 B3
Narva mnt. 7, Tallinn, öppet må-sö 8.30-24. Största alkoholsortimentet.
- Övriga affärer**
Continental Moda ■ 40 B3
Tartu mnt. 18, Tallinn, tfn. +372 6 620 232. Festkläder för damer. Vi har lösningar för alla storlekar.
Claire Crystal ■ 41 A2, B2
Vana-Viru 11, Tallinn, öppet må-lö 10-18, sö 11-17. **Sadama 6/8**, Tallinn, "Sadamarket" I & II våningen, Öppet dagligen 8-19.
Endla 45, Tallinn, "Kristiine Keskus" i våningen, Öppet dagligen 10-21, www.kristalle.ee.
Viru Centrum, Viru väljak 4, öppet må-fr 9-21. Bästa kristallbutiken som du kan hitta!

- Kärlkirurgiska Prisma**
Ahtri 6a, tfn +372 6 264 270, e-mail: laservisioon@laservisioon.ee, www.laservisioon.ee. Laserkirurgiska ingrepp – LASIKmetoden hjälper Dig bli kvitt glasögonen. För alla med synfel -12 till +3. Våra läkare har flerårig erfarenhet av Wavelight 400 eximerlasere – världens mest populära system. Öppet må-fr 9-18, lö 10-15.
- Auremedia Hälsocenter ■ 43**
Tfn. +372 5647 2559, +372 5817 1884, e-mail: aurea.media@mail.ee, www.aurea.media.ee. Rengör organismen utan läkemedel. På Aureamedia får du råd hur man kan förebygga sjukdomar samt hjälp med att finna bakomliggande orsaker till dina sjukdomar. Bokning och information dagligen 9-20.
- SPA och sanatorier**
Kalev Spa – spa-hotell med äventyrsbad ■ 6 G3
Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300, e-mail: kalevspa@kalevspa.ee, www.kalevspa.ee. Baltikum's största stadsspa i gamla stan i Tallinn: 50-meters bassäng, barnbassäng, bubbelbad och bastu-avdelning. Hälsoavdelning med välutrustat gym och gruppträning. Bli omhändertagen i den eleganta skönhetsalongen.
- shopping**
Livsmedel, konsumtions- och kapitalvaror
Tallinna Kaubamaja (Tallinns Varuhus) ■ 2 B2
Gonsiori 2, Tallinn, tfn. +372 667 3100, e-mail: tallinn@kaubamaja.ee, www.kaubamaja.ee. Estlands populäraste varuhus sedan 1960. Mode, kosmetik, heminredning, hemelektronik och livs-

■ Spårvarvslinjer

INFO: tfn. 372 6 976 333

om morgonen till sent på natten. När hungrer eller törst överraskar. Vilda västern mat och dryck. Trevlig betjäning. Opsersbart ställe på Viru-gatan! Kolla dagens specialitet. www.arizonasalon.ee. Bar, saloon och matsall!

Pizza
Pizza Americana ■ 60 J1
Müürivahe 2, Tallinn. Öppet 11.30-. Pizza som inte mer kallas för pizza, utan en gourmetupplevelse. Välj mellan två olika storlekar Americana-pizzor, "normal" för en eller två vuxna, eller "stor" som fyller magen även för 6 personer. Mitt i Gamla Stan.

Gay
Cafe Angel & Gay Club ■ 75 I2
Sauna 1, Tallinn, tfn.+372 6 416 880, info@clubangel.ee. Cafété öppet dagligen: må-on 12:00-02:00, to-fr 12:00-04:00, lö 14:00-04:00, sö 14:00-01:00. Klubben öppen: to-lö 23:00-04:00. Angel Cafe & Gay Club – Tallinns hetaste mötesplats! Tallinns bästa fester, drinkar och mat med ånglars heliga touch. På Angel finns inga främlingar- bara vänner som ännu inte träffats!

skönhet och hälsa

Skönhetsalonger
Skönhetsalong Helena2 ■ 2 A2
Sadama 6, Tallinn Sadamarket, B avdelning, första våningen. Tfn. +372 6 614 685, öppet dagligen 8-19. Herr- och damfrisör, hårfärgning, permanent, manikyr, pedikyr, massage, kosmetolog, make-up, piercing, solarium, konstnaglar.

Thailändsk massagestudio Oriental House ■ 7 A2
Kalaranna 6 / Võrgu 10, Tallinn, tfn. +372 56 457 627, +372 6 8060 71, e-mail: orientalhouse@orientalhouse.ee, www.orientalhouse.ee. Må-fr 10-21, lö 10-18. Thailändsk massage får Din kropp och själ i balans och ger Dig ny energi.

DeLaGardie Skönhetsalong ■ 8 H3
Viru 13/15, Tallinn, tfn +372 631 4749, e-mail: info@dlg.ee, www.dlg.ee, öppet: må-lö 10-20, sö 10-17. Skönhetsalong med stort urval tjänster i centrum av Tallinn. DeLaGardie gallerian, 4 våningen. Hårvård, kosmetik, manikyr, pedikyr, konstnaglar, solarium, massage och dayspa. Tidsbeställning, upp till fem personer samtidigt.

Optiker
Säestuoptika ■ 21 B2
Narva mnt. 1, Tallinn, Posthusets första vän, tfn. +372 6 616 007. Optika Piritä i TOP SPA hotellet
Regati pst. 1, Tallinn, +372 6 396 600, Optika Viimsi i polikliniken, Randvere tee 11, Harjumaa, tfn. +372 6 061 031. Ögonläkare. Hos Säestuoptika sparar du alltid!

+Optika ■ 23 B3
Narva mnt. 11D, Tallinn, (WTC huset), tfn. +372 6 261 336, öppet må-fr 10-18. Vi finns på 10 minuters promenadvästand från hamnen, 5 minuter från Hotell Viru. Vänlig service. Alltid bra priser!

Stockoptika ■ 24 B3
Tartu mnt. 18, Tallinn, tfn. +372 6 620 240. Mittemot Stockmanns varuhus.

...en på Sokos Hotel Viru och Piritä Top Spa...köpa taxiponger, men vilka man kan åka hotell till hamnen.

...kilometerpriser kan ha olika taxor beroend...dygnet man åker. Nattaxan som gäller 06.00 är givetvis dyrare. Varje rätt till fri prissättning. Däre...i alla taxibilar väl synligt afförens licens med foto. ...isiläge på taximarkna...enkelresa från Sokos...om det inringad...inn under normalfö...trafik) cirka 50 EEK...på framkörningsav...radie är på ungefär...Om det skulle vara...taxin måste stanna till...å kundens begär kan...variera lite och oftast van...än på alla taxitjänster både på...estniska och engelska finner ni på höger bakruta på bilen samt framme vid passagerarsätet.
■ I prislistan skall framkörningsavgift, kilometerpris och tidstarriff framgå. Pris för resan skall framgå av taxametern, d v s man skall inte gå med på "överenskommet pris". Vid behov och önskemål skall man begära ett utskrivet kvitto, som varje taxichaufför skall kunna ge till kunden. Om chauffören av en eller annan orsak vägrar att ge ett kvitto, har man som kund rätt att neka betalning för resan.
■ Om du känner att resan kostade alldeles på för tok för mycket, skall du notera bilens registreringsnummer, vilket datum händelsen ägde rum samt notera taxiföretagets namn.
■ Om du tror att du har fallit offer och blivit lurad, skall du skriva klagomål till adressen: tta@tallinnlv.ee och/eller till tidningen The Baltic Guide på adressen: balticguide@balticguide.ee.

Krigssommaren 1941

TEXT: ANTTI SARASMO, FOTO: ARKIV

Sommaren 1941 var vacker och varm i Estland. Få ägnade dock uppmärksamhet åt naturens prakt – kriget pågick för fullt.

Estlands soldater i sina munderingar.

med Barbarossa-
leddes det tyska
från Ostpreussen
ingrad den 22 juni
del av de tyska
meterna rörde sig
öster om Peipus-
t norr, längs med
etiska trupperna
bt inför de fram-
arméförbanden.
na sommar var
t för Estland. Den
n tog ett allt stadi-
stland. I juni hade
ts av den första
ska massdeporta-
en. Dessa var som
t på det år av oför-
nhärlig terror som

för alltsedan den
operationen 1940.
ationerna och den
mobiliseringen tog
lykt till skogarna.
enda stället som
v trygghet, åtmins-
och över somma-
ll flydde man inte
årdar. På dagarna
ölka sina kor och
sysslorna mer eller
men på nätterna
stanna hemma.
örjade man smida
ivt motstånd mot
ovjet hade påbör-
av Estland och en
ter och nu fanns
g än väpnat mot-
ligt tillfälle gavs i
ck som Tyskland
a allierade Sovjet.
arörelsen som fick
röderna (Metsa-
esta i Estland såg
ellan Tyskland och
ttnad. Man trodde
le vinna kriget och
n den sovjetiska
h att man skulle få
ständighet...

amryckningarna i
k långsammare än
oppats på och vad
ilder ifrån när tys-
le sitt blixkrieg mot
ppflyttningarna
st och kanonerna
betade med "hav-
kt med framryck-
ärnvägsrälsen om
anpassades till den
ästeuropa.

nd kom förhållan-
der tysk kontroll
nnade upp unge-
landet vid linjen
Turi-Pölsamaa-
na fick ett tag kon-
retirerande styrkor
skickades trupp-

förstärkningar till fronten. Detta innebar att tyskarna måste reorganisera sina förband. Positionerna var oförändrade under två veckor från den 13 juli då tyskarna åter gick till anfall. Man hann fram till Kunda vid Finska viken den 7 augusti och till Narva den 17 augusti. Tallinn längre västerut var fortfarande i sovjetiska händer.

Tyskarnas stopp vid framryckningen som ledde till ett ställningskrig innebar problem för esterna, som hamnade på ömse sidor om fronten. Värst var det för Tartu som skadades svårt. Den 9 juli sprängde ryssarna en av stadens symboler, den gamla stenbron över floden Emajõgi. I och med brosprängningen drog sig de retirande sovjetiska styrkorna norr om floden och från sovjetiskt håll blev bara en milis kvar samt de så kallade Förintelsebataljonernas enheter. Inför Förintelsebataljonerna var alla fågelfria. De hade till uppgift att avvärja och avrätta allt och alla som kom i deras väg och som misstänktes vara sovjetfientliga. I Tartu hamnade de röda i underläge. Efter häftiga gatustrider

det kommande dygnet var staden åter i esternas händer. Från ryskt håll sprängdes den sista bron över floden, varefter ryssarna inte längre kunde inta staden. Ställningskriget med artilleribeskjutningen mellan ryssar och tyskar fortsatte under närmre två veckor. Brandbomber satte ständigt hela kvarter med träbyggnader i brand, samtidigt som frivilligheten försökte släcka dessa. Tursamt nog lyckades man evakuera ovärderliga skatter från Tartu universitetsbibliotek, dessa gömdes i sjukhusets bårhus. Omfattande kulturrikedomar gick detta till trots förlorade.

Erna-bataljonen

Strider pågick även norr om fronten. Estniska frivilliga från Vinterkriget i Finland hade utbildats för spaningsverksamhet bakom frontlinjerna i fiendeland. Dessa

bildade de så kallade Erna-enheterna som landsattes i små förband i Estland sjövägen eller med fallskärm med uppgift att kartlägga de kvarvarande sovjetiska enheternas aktiviteter.

En större Erna-enhet på 38 man kom med båt till Kolga-bukten. De skulle delas upp i mindre spaningsenheter men krigsaktiviteterna satte stopp för detta. Man kastades in i strider som gerillaförband mot röda arméns enheter. Man nådde till slut fram till Kautla en bit in i landet. Hit hade hundratals personer och skogsbröder tagit sin tillflykt undan sovjetarmén. I Kautla gavs möjlighet för Erna-enheterna att organisera sig tillsammans med cirka 2000 skogsbröder.

Det dröjde inte länge förrän ryssarna hade kommit enheterna på spåren och ett ihärdigt beskjutande inleddes den 31 juli. Erna-enheterna och skogsbröderna drog sig undan genom skogarna i riktning mot väst. Striderna var häftiga men civilbefolkningen klarade sig.

Till slut rörde sig Erna-enheterna över den tyska frontlinjen och man bildade en bataljon som fick namnet Erna (II) som tillsammans med tyskarna kämpade sig fram till Tallinn. Efter detta reorganiserades enheterna på nytt till Erna (III) som tog del av Ösels befrielse från sovjetiska trupper. I och med detta upphörde striderna i Estland, varefter Erna-enheterna hemförlovades.

Slaget vid Juminda

Tyskarnas snabba framryckning i norra Estland klippte av de sovjetiska enheterna som befann sig i

Tallinnområdet som fortfarande stod under sovjetisk kontroll. Situationen blev speciellt svår för de sovjetiska enheterna och den sovjetiska administrationens personal som befann sig i Tallinn. Man beslöt sig nu för att evakuera dessa. Men även Sovjets fiender – tyskarna – kunde läsa kartan! Om man tittar på sjökort för området Tallinn – Leningrad ser man att det vid Juminda finns utmärkta ställen för minering. Området minerades därför med hjälp av Finland men tyskarnas insatser var störst.

En enorm sovjetisk konvoj med de kvarvarande sovjetiska trupperna och civila, däribland estniska kommunister, lämnade Tallinn. Av någon anledning hade man valt fel kurs och man hamnade mitt i minfältet i augustinatten. Saken hade knappast fått ett lindrigare förlopp dagtid men nattens mörker gjorde det hela inte lättare. Inom loppet av ett dygn sänktes 54 fartyg, större och mindre. Troligtvis drunknade hela 14000 människor! De flesta fartygen i konvojen från Tallinn till Leningrad klarade sig dock. Denna fasansfulla natt, den 28 augusti 1941, förblir dock en av historiens värsta minslag.

Sommarkriget 1941 var över, endast Dagö och Ösel var fortfarande i händerna på sovjetmakten. Den sovjetiska ockupationen hade ersatts av en nazistisk! 1944 var det dags för nya strider på estniskt territorium.

För Sverige och svenskar som inte upplevde det andra världskriget kan det vara svårt att förstå vad som hände i Estland. Landet förlorade sin självständighet på grund av icke-angreppspakten mellan Sovjetunionen och Hitler-Tyskland, varvid östra Europa delades upp. De obarmhärtiga sovjetiska grymheterna 1940–1941 gjorde att många tog emot tyskarna som befriare 1941. Som en paradox kan sägas att det historiskt fanns ett brett folkligt hat just mot tyskar men inte mot ryssar! Esternas förhoppningar om självständighet grusades dock snabbt, en ockupation avlöstes av en annan.

Ester tvångsinkallades under andra världskriget till den sovjetiska och tyska armén och vid flertalet slag stod bokstavligen broder mot broder. Det stora flertalet ester som slogs i den ena eller andra sidan gjorde det inte för att ge sitt stöd vare sig åt nazister eller kommunister men de hade inget annat val. Under sovjetockupationen tvingades ester hjälpa till med att ockupera Ungern 1956, Tjeckoslovakien 1968 och Afghanistan 1980. ■

edeltida Hansa-handelsmän Äter och
Dricker för Hjärtats Glädje.

En Främling i den väldiga Staden!

Olde Hansa är ett hem för en Rik Handelsman,
där 1400-talets läckerheter och doftande drycker
kan avnjutas i medeltida stämning.

Olde Hansas Medeltida bod Välkomnar de Hedervärda
för att förhandla med bodens pigor, ta med sig hem
fina varor av Rewals hantverkare och sällsynta gods
från länderna långt borta!

Olde Hansa

Tallinns Medeltida Restaurang och Krambod

Vana turg 1

10140 Tallinn, Estland

Tel +372 627 9020

Fax +372 6279021

E-mail: reserve@oldehansa.ee

Internet: www.oldehansa.com

Olde Hansa Bod: www.oldehansa.net/catalog

Öppet för alla gäster dagligen kl 11-24